

Bruožai

Rašo V. G.

KALĖDŲ RUPESNIAI.
TAIKA IR GERA VALIA.
NUBALSAVO.

Ši Sandaros laida yra Kalėdinė. Jų tilpsta įvairių biznierių, profesionalų ir šiaip veikėjų pasveikinimai ir geri linkėjimai. Tai vis širdingumo išraiška, kuri padaro šventes kur kas malonesnėmis. Ačiu tiems, kurie įdėjo savo sveikinimus!

Antrąjį "S." dalyje rasite įdomių pasiskaitymų apie lietuvių praeitį, jų tikybą ir papročius. Iš tų raštų sužinosite, jog ir senovės lietuviai ne prasčiau už mus šventė Kalėdas, tik ne kaip Kristaus užgimimo dieną, o saulės pergalejimo ir grįžimo arčiau žemės.

Kalėdų šventėse galės lengviau atsistodinti ir mūsų laikraštininkai, kuriems teko rūpintis išleidimu padidintų numerių. Rodos nieko tokio neatlika, bet rupesnio ir bėgimo užtektinai. Tas pats yra ir su kitais. Kaikurios merginos ir moterėlės laužė galvas per kelias savaites kokius pirkti prezentus; namų šeiminkės pilnos rupesnio apie kučias ir šventes.

Taigi prieš Kalėdas visi judam, krutam, kad pasiskaitymai atsikvėpti ir pasilinkslinksminti. Tik po darbo, žmogus įvertinti poilsio svarbą.

Gaila, kad pabaigoj šių metų dangaus aniolai neaplanko Europos paviršių ir nesuunka: "Taika žemėje ir gera valia žmonėms..." Juk dabar tenai tęsiasi smarkus karas; tautų likimas ir gyvybė padėta ant svarstyklių. Tukstančiai žūna Suomijos sniegynuose ir plačiose jurose.

Cia jau kas tokio nesuprantamo. Kaikurie pasakys, jog Dievas baudžia pasaulį už "griekus." Bet tai darydamas Jis peržengia pats savo įstatymus ir Kristaus mokslą pavėrdia į niekus.

Prieš pat Kalėdas į Vilnių tapo pasiūsta keletas tukstančių dolerių aukų, kurias sudėjo Amerikos lietuviai. Bet jų toli gražu neužtenka. Vilniaus krašto gyventojams reikalinga drabužių, maisto ir kuro. Lietuva kiek galėdama juos šelpia, bet juk ir Lietuva neturi auksu kalnų. Todėl ne nutraukim rinkimo aukų ir ateinančiais metais.

Aplinkiniai keliais atėjo pranešimas, jog SLA. centras visgi bus perkeltas į Pittsburghą, nes Pensilvanijos kuopos taip nubalsavusios. Su ta agitacija, kuri buvo varoma per "Tėvynę" ir isteriški tulpų Pildomos Tarybos narių šūkavimai, kad velniai ims susivienijimą, jei jo kur nors kitur neiškraustysim, žinoma, negalėjo nepaveikti į narius.

Pastaromis dienomis raudonajai armijai pradėjo nesisekti. Suomiai keliuose vietose ją atstumė, padarydami didelius

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
814 W. 33rd St., Chicago Ill.
Calumet 6191

METAI XXVI

PENKTADIENIS, GRUODŽIO-DECEMBER 22 D., 1939 M.

No. 51

TEGUL ŠIOS KALĖDŲ ŠVENTĖS ATNEŠA DŽIAUGSMĄ.
MUMS, AMERIKOS LIETUVIAMS IR UZJURIO BROLIAMS.

SUOMIAI JAU VEJA RUSUS ATGAL

Čechai Ruošia Savo Armiją Karui

Buvusi Čechoslovakijos vyriausybė, kuri dabar randasi ištremime, gavo oficialią alijantų pripažinimą mobilizuoti čekų armiją Francuzijoje ir kitose pasaulio šalyse, kuri bus sujungta su angli ir francuzų armijomis kovai prieš Hitlerį. Jos vyriausiu karu vadu paskirtas gen. Sergej Ingre, o buvusis prezidentas Eduard Benes pasilieka vyriausią Čechų Tautinio Komiteto galva.

Vilniaus Krašte

Černoliškių km. Mickunų v. Vilniaus apskr. du vaikinai lydėjo vieną merginą iš vakarų. Bėdėdami susipyko ir Julius Kukarevičius peiliu nudūrė Stasį Milinkevičių.

Perimtas Lukiškių Kalėjimas.

Kauno kalėjimo virš. Salcauskas jau grįžo iš Vilniaus. Jis perėmė Teisingumo m-jai priklausantį turta Vilniaus krašte. Didžiausias turtas — Lukiškių kalėjimas. Kalėjimas jau perimtas ir eksploatuojamas. Lukiškių kalėjimo viršininko pareigoms eiti paskirtas Alytaus arešto namų virš. Mileška.

Personalo Lukiškių kalėjime yra apie 100 žmonių, kalinių apie 230.

nuostolių. Žinoma, suomiams šiek tiek gelbsti oro sąlygos. Bet tai ne viskas. Nelengva ir suomiams gintis kai sniegas kį juostos, o šalčiai 20 laipsnių žemiau zero. Tačiau jie kovoja už savo šalį, o raudonieji eina tik apiplėšti.

Stalinas apsiriko manydamas, kad jis apsidirbs su suomiais į kelias dienas. Karas gali užsistėti visą žiemą ir rusams tiek kainuos, kiek neverta yra visa Suomija.

Traukinių Katstrofa Vokietijoje

Iš Berlyno pranešta, kad Vokietijoje ties Genthin įvyko smarkį dviejų express-traukinių katastrofa. Traukiniam susidūrus 70 keleivių užmušta ir apie 100 sužeista. Daugelis jų keliavo švesti Kalėdų švenčių.

ZARASAI

Rado Pakaruoklį

Kapinių sargienė katalikų kapinėse pastebėjus medyje kabantį pakaruoklį. Pasirodė, kad pasikoręs Petruniškių priemiesčio gyv. Juozas Kundreiliauskas.

Elektra Nutrenkė Stalių

Dabar miesto s-bė, pertvarkiusi elektros stotį, leidžia žymiai stipresnę srovę, nei buzdavo seniau leidžiama. Tą užmiršęs miesto gyv. Karolis Laurinavičius sugalvojo savo draugams parodyti šposus su elektros srove. Jis įvairiai elektros laidus sujunginėjo, kol tapo nutrenktas.

Lenkiškojo Vilniaus Univ.to Personalo Pilietybės Atžvilgiu.

Gautomis iš Vilniaus žiniomis, lenkiškajame Stepono Batoro u-te pastaruoju metu personalo narių buvo iš viso 94 žmonės. Jų tarpe 11 žmonių iš Lietuvos kartu su Vilniaus kraštu, likusieji 83 iš įvairių buvusios Lenkijos provincijų: jaunesnio personalo ir šiaip u-to tarnautojų kiek didesnis procentas yra iš Vilniaus krašto ir miesto.

Turimomis žiniomis, keli nauji profesoriai buvo pakviesiti jau po Lietuvos kariuomenės įžengimo į Vilnių.

Klaustytojų skaičius buvo papildytas sugriuvusios lenkų kariuomenės kareiviais.

Lenkai Jau Kalba Apie Taikingumą

Dr. K. Graužinis Naujas Lietuvos Atstovas Argentinoje

Buenos Aires.— Argentinos lietuvių organizacijos dabar rengia priėmimus naujai atvykusiam Lietuvos atstovui Dr. K. Graužiniui. Pastarasis yra jaunesnės kartos diplomatu. 1920 metais, kai Lietuva buvo atsiėmus Vilnių, tai Dr. K. Graužinis tarnavo kariuomenėje ir buvo miesto komendantu padėjėju. Vėliau jis išvyko Prancuzijon ir užbaigė diplomato mokslus.

Klaipėda

Klaipėdos Krašte Vėl Suvokietinti kelį Lietuviški Vietovardžiai

Gumbinės pašto direkcija paskelbė, kad Klaipėdos krašte vėl pakeisti keli vietų vardai: Šilinių kaimas pavadintas Heinrichsfelde, Kaukėnų km pavadintas Kukernese, Jakštelių kaimas pavadintas Bevern, Pašyčių kaimas pavadintas Silven, o Kugelių km. "perkrikštytas" "Heideberg" Ostpreussen".

Batsiuviai Virto Bedarbiais

Atsiradus kortelėms, krašto amatninkai, batsiuviai bei siuvėjai, atsidūrė nepakenciamoj buklėj, bet dar galėjo kentėti, kol dauguma turėjo nusipirkę odų bei medžiagų iš anksčiau. Gyventojai reikalingų medžiagų bei odų labai sunkiai gautina, o amatninkai, neturėdami darbo, meta savo amata, virsta bedarbiais ir ieškosi kito darbo pragyvenimui.

Grudžio 16 d. perimtas Vilniaus universitetas

Lenkų Valdžios Organas Apie Santykius Su Lietuva

Paryžius. — Naujas oficialinis lenkų organas "Voix Varsovie", redaguojamas profesoriaus Haleckio, Vilniaus reikalų rašo: "Prisipažinkime, kad Vilniaus atitekimas Lietuvai buvo lenkams palengvinimas. Joks lenkas negalės laikyti priešais lietuvių, kurie lojaliai laikėsi neutraumo ir neėmė Vilniaus ginklu. Esamomis sąlygomis lenkai gerai supranta, kad Vilnių jiems atgauti bus sunkiau, negu lenkų priešų okupuotas teritorijas, nes lietuvius su lenkais sujungė "misterium caritatu" ir lenkai niekuomet nekels lietuviams brolišką karą. Todėl nuo dabar reikiama ieškoti lenkų lietuvių santykiams žmoniško išsprendimo".

Ukininkai Aprupinami Ir Pavyzdingais Gaidžiais

"Pienocentras" rupinasi pagerinti ne tik karvių, bet ir vištų veislę. Gerindamas vištų veislę "Pienocentras" šiemet per žemės ūkio rumus ukininkams išdalina 300 geros veislės gaidžių. Gaidžiai dalinami Alytaus, Seinų, Trakų, Ukmergės, Utenos ir Zarasų apskričių ukininkams, nes tose apskrityse pirmoj eilėj esanti gerintina vištų veislė.

Sveciai Užpuolė Šeimininką

Palemonė, viename restorane vašinosi grupė melioracijos darbininkų. Besivašinant vienas pasijuto neturįs pinigų. Darbininkai įtarė šeimininką ir pradėjo prie jo kabinėtis, mušti. Šeimininkas, gindamasis, du darbininkus iš pistolieto peršovė.

Rumunai Nusileido Vokiečiams

Pasirašius prekybos sutartį tarp Rumunijos ir Vokietijos, aliejos eksportas į Vokietiją dvigubai padidės. Dabar rumunai parduos po 190,000 tonų aliejaus kas mėnesį ir dargi sumažinta kaina. Reiskia Hitleris šį tą laimėjo.

Kuršėnai

Liudnas Vagilių Galas

Einant iš Kuršėnų miestelio per Ventos tiltą, du nepažįstami asmens užpuolė Pavėnčių cukraus fabriko darbininką A. Borusą. Užpuolikai pareikalavo atiduoti neštąsias nuo sjuvėjo kelnes ir nusivilkinti palta, be to, jį smarkiai apkulė.

Ventos gyventojai, pastebėję įvykį, tuoj pasiskubino pranešti policijai. Tuojau vienas užpuolikas buvo sulaikytas, jam surašytas protokolas ir patalpintas daboklėn. Pasirodė esąs vietos gyventojas Vaisvila, o antras dar neišaiškintas.

Biržai

Išsoko Iš Vaziuojančio Traukinio

Vaziuojančių tarpe buvo girtų ir pradėjo peštis. Inž. Gerstovičiui (Kaunas) supiaustyti rubai ir padaryta kuno sužeidimų, prekybininkų Lapei — Biržai, apdegintas veidas ir suplėšyti rubai, o tulam odų prekybininkui (Šiauliai) gelbstint save, iš vaziuojančio traukinio teko išsokti pro langą. Lango stiklo šukėmis prekybininkas susižeidė. Pasikėsintojams šiaulių gelžk. stotyje policija surašė protokolus.

Šiomis dienomis gauta Klaipėdos pabėgėliams 16 maišų drabužių, kuriuos prisiuntė Amerikos lietuviai.

Tukstančiai Sov. Rusijos Kareivių Sušalo Suomijoje

Katastrofiško Pobudžio Ofensyva

Minėdami Stalino gimtadienį rusų komisarai tikėjosi savo bosui įteikti nemažą Kalėdų dovaną—Suomiją, todėl per kelias paskutines dienas buvo paleidę visą savo pragariską mašiną prieš suomius. Raudonoji armija savo gremzdžiškais tankais, bombanėšiais, parašutininkais, karo laivynu ir puse milijono pėstininkų tikėjosi greit triumfuoti savo "žaibo" karo finallą, bet štai jų trijų dienų ofensyvos rezultatai:

Šiauriniame fronte rusų sumušimas tiesiog katastrofiškas. Tukstančiai jie skubiai bėga iš Suomijos teritorijos palikdami savo karo turta suomiams. Vienos jų dalys traukiasi atgal Petsamo link, kitos gi tiesiog į rytus. Vienos dienos mūšyje rusai neteko 2,000 savo kariuomenės, 35 jų lėktuvai sunaikinti trijų dienų bėgyje. Be to, dar ir šaltis gerokai padeda sunaikinti jų armiją. Žiniomis iš Copenhagen, praneša, kad suomių artilerija paskandino rusų geriausį karo laivą "Kirov".

Turint omeny kas kart didėjančią paramą suomiams ne tik finansiniai bet ir savanoriais ypač iš Švedijos tenka konstatuoti, kad rusų ofensyva jiems buvo pražutinga. Daugelio manymu suomiai yra pilnai užtikrinti atsilaikyti prieš puolikus iki ateinančios vasaros, juo labiau kada alijantai nusprendė aktyviai juos remti.

Gautas pranešimas, kad Amerikos Raudonasis Kryžius išsiuntė į Lietuvą karo pabėgėjams 110 dežių drabužių.

Lietuvoje įsteigta kooperatyvų sąjunga "Linai."

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office: 814 West 33rd St., Chicago, Ill. Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UZSAKYMO KAINA:

Suvienytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Kalėdų šventėse yra įprasta linkėti vieni kitiems smaugimo ir džiaugsmo. Tie linkėjimai, jeigu jie yra nuoširdūs, turi savo reikšmę. Jie parodo, jog mes atjaučiame vienas kitą; nepavydim šviesesnės ir linksmesnės valandos savo kaimynui.

Seniau ir dabar kartojama išreiškimas—turėk širdį! Šių džių žodžių prasmė dažnai buna užmiršta. Kasdieninis gyvenimas verčia mus rūpintis savais reikalais, o apie kitus—nebelieka laiko.

Tačiau mes gyvename tarpe žmonių, maž daug tokių pat, kaip ir mes. Esame surišti su tuom, kas yra aplinkui. Pasitaiko momentų, kuomet mums reikalinga kitų parama, užuojauta ar geras žodis. Dažnai kiti laukia to paties iš mūsų.

Kalėdų šventėse kaip tik ir pasireiškia dvasinis žmonių giminingumas ir "širdies turėjimas." Linkim vieni kitiems džiaugsmo ir bendrame laimės šalteny surandam savo laimę.

Taikos Ir Ramybės Nėra Musų Žemėje

Keista, kad toje žemėje, Palestinoj, kur užgimė Kristus ir paskelbė taikos obalsį, per amžius tebesitėsia karai, riaušės ir susirėmimai arabų su žydais. Taip pat keista, kad krikščioniškoji Europa šukelia didžiausius karus. Šiandien pat kelios valstybės yra įsivėlusios į mirtiną kovą už buvį arba pirmenybę.

O vienok Kalėdų dienų skambės bažnyčių varpai ir milijonai tikinčiųjų atiduos dievobaimingą pagarbą krikščionybės įsteigėjui ir jų sielos išganytojui. Jie visai nejuociomis užmirš, jog Kristus užgynė karus, žudynes ir liepė mylėti net savo priešą.

Priešingoj pusėj—Sov. Rusijoj, kuri nepripažįsta krikščioniško tikėjimo ir jo vieton įsteigė "proletarišką," nematome nieko geresnio. Bolševizmas skelbia laisvę darbo žmonėms, bet niekur kitur nerasim tokio despotizmo, kaip Sov. Rusijoj. Bolševizmas sakosi einąs gelbėti viso pasaulio darbininkams, bet tuom pat sykiu užpuolė Suomiją ir begailėtingai žudo suomių ukininkus ir darbininkus, kurie neori būti maskolių vergijoj.

Toki tai yra šiadieninė padėtis. Idėja eina vienu keliu, o gyvenimas kitu. Kas čia kaltas už visas tas nedorybes? Trumpai tariant—žmogaus prigimtis. Kristus ir kiti pranašai bei religijų steigėjai turėjo gražių siekimų, bet nesuprato kuom ištikro yra žmogus. Jo architektas arba tvėrėjas įdėjo tokias ypatybes nuo kurių jis negreit atsikratys.

Bažnyčių galvos ir dogmų aiškintojai; politinių teorijų kurėjai dažnai prieštarauja patys skelbdami vieną, o darydami kitą. Butų daug geriau, jei jie pažvelgtų tiesiai į akis ir pasakytų: spręskite apie mus ne pagal žodžių, bet pagal darbų...

Mes iškėlėm čia gana pesimistinę mintį. Kai kam ji gal nepatiks, kiti ims abejoti apie jos teisingumą. Bet šios diskusijos vargiai ar palies kieno nors Kalėdų upą. Juk nepaisant į anuos trukumus, žmonės visvien suranda pakankamai džiaugsmo. Patį Kristaus mokslą jie iškraipė pataikaudami sau ir norėdami savo protu gyventi. Jie progresuoja, tobulėja, gerina gyvenimo aplinkybes. Gal but ir gerai, kad mes nesame tokiais, kokiais norėjo padaryti mus įvairi apaštala.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE AUKŲ PAKVITAVIMAS NO. 21

Vilniaus Reikalams:

Elizabeth, N. J., lietuvių visuomenė—masiniame mitingė XII.10—suaukojo, prisijungė D. Petručionis \$124.37
L.D.S. 45 kuopa, Philadel-

phia, Pa., per J. S Rainį 5,00
K. Kučinskis, Kingston, Pa. 1.00
Burlington, N. J., lietuvių, per Vl. Lankelį 19.35
(Aukojo: Laisvės Mylėtojų D-stė—\$12.85; po \$2.00—Vl. aukojo \$3.00 ir surinko 17.00
Lankelis, M. Lupstaitis; po \$1.00—E. Stoškus, K. Bačiulis ir 50c P. Keturakis.)
J. Šaulis, Pittsburgh, Pa. aukojo \$5.00, pris. A. Lastausko

Kalėdų Papročiai Tarp Senovės Lietuvių

Lietuvos istorikas Simanas Daukantas, tikrina, jog pasenovės lietuvių Kalėdos buvo švenčiamos sykiu su nauvais metais. Ištikro naujieji metai greičiau tenka pabaigai gruodžio mėnesio, negu pradžiai sausio. Žodis Kalėdos kilusios nuo kalti. Ką gi bendro turi kalimas su šventėmis? O gi štai kokį. Anais laikais žmonės neturėjo kalendorių. Jiems net sunku budavo atspėti ir savo amžių. Todėl besibaigiant seniems metams kiekvienas ukininkas kaldavo į sieną medinį vynį arba ragą. Toks paprotys užsiliko iki pabaigos pereito šimtmečio.

Kokias ceremonijas pritaikindavo Kalėdom senovės lietuvių sunku tikrai pasakyti. Beabejo visi linksminosi ir puotavo, taip kaip šiandien. Buvo daromi burtai atspėti ateitį. Kurie patys nežinojo pranašavimo gudrybių tie kreipdavosi į žinius, kurie vaikščiodavo iš kaimo į kaimą. Ypatingai jų patarnavimais naudodavosi merginos, kurioms rūpėjo sužinoti kada ir už ko ištėkės.

Prieš pat Kalėdas burs vyrų vilkdavo per kaimą medžio rąstą ir mušdavo būną pasveikinimui grįžtančios saulės. Paskiau uždegdavo rąstą ir dainuodavo:

Tabalai, tai, tai, tai
Judink seni kaulus,
Up, up, up!
Sudaužk rankų delnus...
Tas senis yra ne kas kitas, kaip baigiantis metai. Jis buvo varomas lauk. Visi patikėjo, jog nauji metai bus daug geresni. Alfa.

Bedarbių Registracija

Vilnius. — Lietuvių bedarbių Vilniuje suregistruota 350 asmenų. Tai daugiausia asmenys atsikėlę į Vilnių iš kitų sričių, pasilikusių kitapus Lietuvos teritorijos ribų. Intelektuolų bedarbių: bedarbių: — mokytojų, agronomų ir kt. Vilniuje užregistruota apie 400.

1.00, viso Sv. Vincento ir Povilo Liet. D-ja, Yorkers, N.E. per S. Bulžinską \$25.00
F. Aitutis, Bridgewater, Mass. 1.00
A. K. Neviackas prisuntė ietuvii iš Norwood, Mass., surinktas aukas 15.28
(Surinkta Liet. Amer. Piliečių D-jos 25 metų sukak. proga) Ambridge ir Aliquippa, Pa., lietuvių auka, prisuntė J. Kinderis 60.00
Aukojo: SLA. 169 kuopa ir LDS. 147 kuopa po \$10.00; J. Triškienė ir L. Vasiliauskienė surinko: Ambridge, Pa.—\$27.50 ir Aliquippa, Pa. — \$12.50.

Liet. Amer. Pašalpinis Klubas, Philadelphia, Pa., per L. R. Burą 25.00
A.L.D.L.D. 6 Apskr., per A. Lipčių; Chester, Pa.—\$2.50, per Dr. J. N. Simans, Cleveland, Ohio—\$10.82, per F. Buslavičių, Nashua, N.H. — \$5.50, psirišta iš dienr. "Laisvės, viso \$18.82
Burlington, N. J., lietuvių, J. Pluscauskis, Brooklyn, N. Y. 25
K. Dryžas, Philadelphia, Pa.
Juodis ir J. Stankus po \$5.00; M. Lopsaitis—\$2.00.
Iš viso \$ 321.07

NEW HAVEN CONN.

New Haven, Conn.

Mūsų Veikėjų Tarpe

Sandaros 10 kuopos metinis susirinkimas įvyko ponios A. Pilvelienės namuose. Buvo rinkta nauja valdyba.

Buvęs kuopos pirmininkas p. J. Ceponis pareiškė, kad jis norėtų pasilsėti, nes per daugelį metų jis ir taip pirmi-ninkavo.

Todėl jo vieton tapo išrinktas pirmininku M. J. Vokietai-

lis; protokolų raštininkas ir organizatoriu M. Kvaratiejus, J. Trečiokas—fin. raštininku, V. Kripaitis—įždininku.

Kuopos susirinkime buvo tarta, kad raginti visus apie-linkės sandariečius geriau pasidaruoti ir parduoti kuodaugiausia tiktųjų apskričio vakarienei, kuri įvyks pirmą sekmdienį po Velykų, t. y. kovo 30 dieną, 1940 metais, Lietuvių Svetainėj, New Haven, Conn.

Taigi kada gausite vakarienės bilietus, pasistengkite kuodaugiausia išplatinti kiekvienam mieste ir atsivežti svečių, kad vakarienė ištikro atrodytų, jog ją rengia Sandaros

2-ras apskritis, o ne pavienė kuopa. Tuomet ištikro turėsime gerų pasekmių.

A. Vokietaitienė.

Suvienytos Valstijos nupirko Louisiana iš Prancuzijos 1803 metais.

Lietuvoj

Finansų viceministras E. Danta pareiškė, kad Lietuvos pramonė Zžaliavų ir butino reikalingumo užsienio prekių nepritrūksianti.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikinu Visus Chicagos Lietuvius ir Savo Pacientus Kalėdų šventėse Linkėdamas, Kad Tos šventės Butų Kuolinksmausios.

DR. C. Z. VEZEL'IS

4645 So. Ashland Ave.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linksmų Sv. Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujų Metu Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Druogams

K. BEINARAUSKAS

3301 So. Emerald Ave. Chicago, Ill. Telefonas Yards 3955

Daug laimės ir sveikatos visiems pacientams, draugams ir visiems lietuviams Kalėdų šventėse ir per ištisus ateinančius Naujus Metus

DR. A. JUOZAITIS

3261 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Linksmu Kalėdu

IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

SIRDINGAI SVEIKINAME KALĖDŲ ŠVENTĖSE VISUS MUSŲ ESAMUS IR BUSIMUS DEPOZITORIUS IR DRAUGUS

MUSŲ TROŠKIMAS YRA — PATARNAUTI VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS JŲ BIZNIO REIKALUOSE

JOHN BRENZA
PREZIDENTAS

Metropolitan State Bank

Cermak Road and Leavitt Street

CHICAGO, ILLINOIS

SVEIKINAME SANDARĄ SU 25 METŲ JUBILIEJUMI

TAIPGI

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

IR DAUG

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

ZIEMOS ŠVENČIŲ — KZALĖDŲ PROGA AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA SVEIKINA SANDARIEČIUS IR VISUS LIETUVIUS IR LINKI LAIMINGAI GYVENTI IR DARBUOTIS LIETUVIŲ TAUTOS BEI ISEIVIJOS LABUI.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DR-JA

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rūšies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ IŠTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

STATYKITE!

Statome visokios rūšies naujus ir taisome senus namus. Visa darome ant lengvų išmokėjimų. Parupiname F.H.A. paskolas ant 10—15 ar 20 metų. Padarome planus, duodame išrokavimus ir kitus patarimus veltui. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL & CO.
GENERAL BUILDING CONTRACTORS
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Lietuviai Amerikoje

Dorchester Mass.

Apie Musų Kolonijos Marga Gyvenimą

Šitame miesto kampe taip sakant gyvena vidurinė lietuvių klasė. Beveik visas apylinkės draugijas ji dominuoja bet savo mieste nepalaiko nei vienos žymesnės draugijos. Buvo suorganizuota keturi metai atgal Dr-ja Lietuvių Piliėčių Klubas, kuris yra daug patarnavęs vietos lietuviams, ypač taksų reikale.

Budavo tokių dalykų: airo ir lietuvių namai stovi greta, bet lietuvis tur mokėti daug daugiau taksų. Visus šiuos netikslumus prašalino musų

klubas tiems, kurie kreipėsi prieš mū. Bet kaž ko, čia nėra upo. Visi skaitosi pažangūs ir pilni puikybės. Ir kada yra šaukiamas susirinkimas—ateina 15 ar 20 narių. Praeitam susirinkime turėjo būti renkama valdyba 1940 metams bet vos tik galėjo išrinkti valdybą ir tai su dideliu prašymu.

Man atsimina, taip budavo ir su So. Bostono Klubu. Reikėdavo būti pirmininku ir kitokiu valdybos nariu, bet šiandien jau kas kita. Tenai jau leidžia pinigais, kad patekti valdybon. Net varo agitaciją per radio ir didžiausią agitaciją pučia. Gal ateis ir Dorchesterio Klubų tokis likimas. Pradžios darbas visados yra sunkus, bet reikia kantrybės, gal kada išauš skaistesnė saulutė.

Šių metų valdyba išrinkta: Prez. L. J. Stasiulis, vice pir. W. Amsie, prot. rašt. J. Jan-kauskas, fin. rašt. P. Brazaitis, kasierius S. Petrusis. Direktorių taryba: Zukas, Anus-ta, Smith, Pelby ir Stonis. Tai tiek iš šio lietuvių veikė-jų kampo. Gal kada galės su-tverti Sandaros kuopą, bet pamėginę tuojau pradės šauk-

ti, kad nori sugriauti visą So. Bostoną. Bet galima suorga-nizuoti mokyklėlę lietuvių kal-bos, bet truksta mums kamba-rių. Bet Dorchesterio Klubas, aš manau imsis tą darbą vy-kinti.

Lietuvių yra čia apie 5,000, bet reikia daug dirbti, kad sugauti So. Bostone jaunimą

ir auklėti lietuvių. Ir jeigu mes snausime toliau taip kaip snaudėme praity, tai laukia liudnas jaunimo likimas.

Mat, Dorchesterio lietuvių beveik visi leidžia savo vaikus į aukštesnes mokyklas ir net universitetus. Čia tai ir ištau-tėja, nebelanko lietuviškų pa-rengimų, nes skaito per pras-tu. Vieną, kitą jaunuolį turi-me, tai ir viskas. L.J.S.

Nematomas Žmonijos Priešas—Bacilla

DR. A. GRAICUNAS

Čia pakalbėsiu apie nema-tomą gyvumą—vabalėlį. Gy-dytojai jį vadina "bacillus"—mažyte lazdele. Tą mažytę lazdele gali pavadinti kaip nori: bacila ar kirmelaitė. Per suvirš keturius tūkstan-čius metų savo nepaprastu gudrumu pasaulio mokslo vy-rus ji už nosies vedžioja, ap-gaudinėja, tyčiojasi ir savo kriminališku pasielgimu nesu-skaitytas mases žmonių begai-lestingai skerdžia.

Mes randam užrašyta Ham-murabi kodeksi, — mažų-ma-žiausiai 2000 metų prieš Kri-staus erą, kad toji mažytė kir-melaitė—bacillus tuberculosis skerdžia žmones be atodairos. Ir šiandien beveik du tūkstan-čiai metų Kristaus eros, vi-siems tebeskerdžia žmones ir kas svarbiausiu, tai skerdžia žmones pačiame svarbiausia-me žmogaus gyvenimo amžiu.

Tada, kada žmogus turėtų būti naudingiausias sau ir žmo-nijai, tai jis suserga ir buna paskerstas per tąją mažytę kirmelaitę, kuriai Dr. Schoen-lein davė vardą: "Tuberculo-sis." Ir 1882 metais Dr. Koch surado ir sugavo tąją bacillus tuberculosis — tą kriminalistę kirmelaitę.

Pasaulio įžymiausi gydyto-jai laužo sau galvas kad su-radus tikrus vaistus pagydy-me žmogaus sergančio tuberculo-zės liga. Bet iki šiol nepasisė-kė surasti vaistų. Jau daug

ypatybių tos ligos sužinota. Ir sužinota: šviežiai susirgusį lengvai galima pagydyti. Suži-nota kas reikia žmogui daryti kaip elgtis, kad nesusirgus ta liga. Bet įsigalėjusią, susendin-dintą ligą susirgusį nebegali-ma išgydyti; tik prailginti gy-venimo mėnesius šiaip taip se-kasi, bet neišgydyti.

Tad svarbiausia yra pasi-saugoti ir nesusirgti taja tu-berculozės liga vienas iš leng-vausių ir teisingiausių būdų. Tuberculozės liga, arba—kaip lietuvių paprastai vadi-na "džiova" yra tikrai užkrečia-ma liga. Žmogus suserga per neatsargumą, per neatbojimą. Ir šiandien, jei jis saugosis, tai džiova neužsikrės ir nesu-sirgs.

Automatinis-Skubus-Švarus-Ekonomiškas

• Linksmoms Kalėdoms suteik motinai visus patogumus Elektrikinio Virimo. Greitumas, švara ir lengvumas sutaupins jai valandas darbo... duok jai daugiau laiko kitiems dalykams. Ir jis geriau išverda valgius. Valgiai turės geresnį skonį—ir bus malonesni visai šeimynai—nes maistas verdamas jo paties natūraliam skystime. Elektrikiniai pečiai parduodami elektrikos reikmenų krautuvėse, geležies, rakandų ir departamentinėse krautuvėse ir Commonwealth Edison Company.

Virkit Su Elektra

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linksmų Sv. Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams PASVEIKINIMAS NUO

MR. & MRS. J. P. RAKSTIS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Sveikinu Visus Chicagos Lietuvius ir Savo Pacientus Kalėdų šventėse Linkėdamas, Kad Tos šventės Butų Kuolinksmiausiasios.

DR. M. T. STRIKOL

4645 So. Ashland Ave.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Sveikinu Visus Chicagos Lietuvius Žiemos šventėse Kalėdose

S. K. GRIŠIUS

3500 N. Clark Street
Graceland 3928

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

MRS. P. KAIRIS

3258 So. Union Ave. Chicago, Ill.
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Tebuna šios Kalėdų šventės kuolinksmiausiasios visiems Amerikos Lietuviams.

PR. POŠKA

Aptiekorius
3101 So. Morgan Street
Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems.

BRIDGEPORT PHARMACY

H. LESCAUSKAS, Prop., R. P. H. C.
3337 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Bridgeport Motor Sales 3040 So. Halsted St.

BRIDGEPORTE

Dabar...

• Geriausias Laikas Pirkti Gerus Vartotus Automobilius •

Visokių Išdirbysčių Didelis Pasirinkimas:
BUICK, PONTIAC, CHRYSLER, DODGE, PLYMOUTH,
De SOTO, CHEVROLET, OLDSMOBILE, PACKARD,
FORD & STUDEBAKER. Visi Garantuoti Automobiliai.

Lietuviai, kurie Manote Pirkti Automobilių—Naują ar Vartotą Galit Pašaukti Telefonu: ANTANAS BALAS Ar ANTANAS BAČKYS.

Jie su Mielu Noru Atvyks į Jusų Namus Suteikti Jums Teisingą Informaciją Apie Automobilių Pirkimą.

Bridgeport Motor Sales

3040 So. Halsted Street

ANTHONY BALAS

Phones Victory 6992-6993

ANTANAS BAČKYS

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. Yards 1546.

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public

Apdraudžia namus, rakandus, biznesus, langus, automobilius ir tt.

Padaro Kontraktus, Mortgicijus, Leasus ir tt.

814 West 33rd Street

Chicago, Illinois

Tel. Calumet 6191

Skanus Valgiai ir Visokie Gėrimai

Pabst Blue Ribbon

ir Lengvi Užkandžiai

ST. LENDZBERGIO

UŽEIGOJ

1435 W. 47th St.

Pusanro bloko nuo Ashland

Kviečiami visi tautiečiai bile laiku, bile valanda.

Englewood 5883-5840

P. CONRAD

FOTOGRAFAS

420 WEST 63RD STREET

Dar gražiau, moderniskiau įrengta.

Phone Boulevard 7258

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

MONARCH

Wine and Liquor Store

John Gaubas, Sav.

3529 So. Halsted St.

Chicago, Ill

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

A. F. CZESNA'S BATHS

URKISKOS, RUSISKOS SULFURINĖS VANOS IR ELEKTROS TREATMENTAI

Sveidiški Mankštinimai ir Elektros Masažas

Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atitaisymo šaltio ir taip toliau, su elektriniais prietaisais — Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai.

Mineralinės, sulfurnės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigeibėti nuo visokių ligų.

KAMBARIAI DEL PERGULĖJIMO

Moterių skyrius atdaras: Utarninkais nuo 8 ryto iki 12 v. nakties

1657 West 45th Street

Kampas South Paulina Street

Phone Boulevard 4552

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 51—December 22

VOLUME X

Merry Christmas!

We wish you peace,
We wish you joy,
Success in all you do!
May all good things
You're wishing for
This Christmas bring to
you!

How Lithuanians Celebrated Christmas In Ancient Times

Christmas was celebrated by Lithuanians long before the Christian era. According to tradition, our ancestors worshipped the Sun with great respect. It was believed to be the mother and guardian of the earth. The East, from which the Sun rose every morning after awakening from its bed in a great palace, was worshipped as the first Fatherland of the Lithuanians and it was believed that the souls of all departed Lithuanians went there and remained in eternal happiness.

However, it was believed that the Sun had many enemies. Every year, during the approach of winter, dark sinister forces would unite and envelope the Sun. Thus the poor Sun would become imprisoned in a dark tower, and for that reason was unable to shine upon and heat the earth as it did before. While the Sun was thusly imprisoned, blizzards and intense cold reigned on the earth with great fury.

But, during the last days of the month of December, a warrior from the gods would arrive and free the Sun from its imprisonment in the dark tower. Slowly, the Sun would revive and again befriend the earth and mankind with its soothing rays. As the Sun began to shine again in great splendor the days grew steadily longer.

Therefore, ancient Lithuanians used to greet the return of the Sun with great joy, ceremonies, and festivities. That day was known as the Winter Holiday, which we call Christmas today.

J. P. Pentis.

L. U. C. NOTES

A Successful Performance

"Sapnuok Lietuvi" still lives in the memory of everybody who saw the L.U.C. show last Sunday at the American Legion Post—Memorial Hall. It was truly a great show.

In the program, the lives of those who played the most important roles are written. This correspondent found the biographies very interesting. If you haven't seen these biographies before I know that they will interest you.

Heroine of "Sapnuok Lietuvi"
Born to Lithuanian parents in Chicago, Stella Bartkus is at present attending the Chicago Teacher's College. Soon she will be one of Chicago's most able kindergarten teach-

rs. During Stella's grammar school years, she concentrated her studies on piano and organ lessons. In high school she took part in dramatic productions and edited the school newspaper. Besides being the heroine of "Sapnuok Lietuvi" Miss Bartkus is the chairman of the publicity committee of the L.U.C.

J. Balanda—Star of The Play

In 1938 John Balanda was graduated from the University of Chicago, having received his degree in chemistry. Having participated in Lithuanian youth activities since his teens, Mr. Balanda is a veteran of the stage. At present Mr. Balanda holds the office of president of the L.U.C. In case you have forgotten, John Balanda turned in a splendid performance as the hero of last Sunday's show.

While completing her senior year at the University of Chicago, Julie Rachens still found time to write "Sapnuok Lietuvi". In the past Julie has written short stories, poems, and essays which were published in literary magazines. Besides the above mentioned activities, Miss Rachens is the present secretary of the LUC.

Last, but by no means least, Anthony Stelmok directed this year's LUC. show. First studied Engineering, then Liberal Arts, and lastly Journalism, Mr. Stelmok received the Degree of Bachelor of Science in Journalism from the Medill School of Journalism, Northwestern University in June, 1939. Besides directing this year's show, Anthony Stelmok has been writing a book.

Merry Christmas!

And now may I take this opportunity to wish the editors of Sandara and the readers of this paper A Very Merry Christmas. May good health and happiness be with you at this gala time and throughout the coming year.
—H. Slakis.

Mažametis Nušovė Savo Draugą.

Žaslių valsčiuje, Kaugonių km. gyventojas Petkevičius, šaulio teisėmis namuose laikė karišką šautuvą. Suaugusiems iš namų išėjus, liko tik mažametis, 14 metų amž. Petkevičiaus sunus. Netrukus pas jį atėjo į svečius to paties amžiaus kaimyno sunus. Bežaisda mi jie pastebėjo šautuvą ir

juo susijdomavo. Išidrasinę pradėjo žaisti su šautuvu. Ne trukus pasigirdo šuvis ir su bėgę kaimynai rado Petkevičiaus sunų papludusį kraujuose. Jam kulka buvo pataikiusi į kaktą ir vargšas jau neberodė gyvybės žymių.

Nupiovė Koją.

Į Kretingos stotį buvo atgabentas jaunas darbininkas, dir-

bes prie Darbėnų — švento-traukinys nupiovė koją. Ligos gelezinkelio statybos dar-nis paguldytas apskr. ligonibū, kuriam manevruojantis nėje.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Smagių ir Malonių Žiemos švenčių—Kalėdų Linki Visiems Chicago's Lietuviams

ANTANAS BAČKYS
ATSTOVAS

BRIDGEPORT MOTOR SALES

3040 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linksmų Kalėdų švenčių Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams Linki

A. R. JUNEVICZ
JEWELER

3317 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

1939 BEST WISHES

SIMONO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

2202 West Cermak Road Chicago

Sekretorius BEN. J. KAZANAUSKAS

LINKSMŲ KALĖDŲ

Velinam Kostumeriams ir Draugams

Telephone YARDs 7258

Aleksa Bakery

3339 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Geriausios Lietuviškos Plikytos ir Rupios

DUONOS KEPYKLA

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Linksmu Šv. Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujų Metų

WEST SIDE VIEŠBUTIS

KAMBARIAI RENDON—DIENAI AR SAVAITEI

Salė Rendon dėl Visų Parengimų: Veselėms, Sokiams, Baliaims. Virtuvė ir Sidabriniai Indai Dykai.

2435 So. Leavitt Street

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Sveikinu Visus Savo Kostumerius ir Visus Chicago's

Lietuvius Kalėdų šventės

JUOZAS BALCHUNAS

Valgomų Daiktų Krautuvės Savin.

3200 So. Lowe Ave.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linksmų Kalėdų švenčių Linkiu Visiems Savo Draugams

ir Pacientams

A. NARMONTAS

3246 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

MUSŲ KOSTUMERIAMS, PRIETELIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS. TA PACIA PROGA—REISKIAME DIDELĘ PADEKĄ VISOMS IR VISIEMS, KURIEMS TUREJOME PROGOS IR MALONUMO PATARNAUTI

PROGRESS FURNITURE CO (INC)

3222-24-26 South Halsted Street

Tel. Victory 4226

Chicago, Illinois

J. NAKROSIS

D. SEMAITIS

YULETIDE JOY LINKSMŲ KALĖDŲ

Lai šios Kalėdų šventės atneša linksmybę, o Naujais metais laimę visiems mūsų kostumeriams, draugams ir visiems Lietuviams.

MID-WEST ARMATURE SERVICE

Broliai Vaišvilai, Savininkai

813 West 35th St.

Tel. Yards 6776

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS BEI KOSTUMERIUS ŽIEMOS SVENTESE—KALĖDOSE

DAVIS SQUARE TAVERN

IR

PAULINA RUSSIAN BATHS

ANTANAS F. CZESNA, Sav.

Corner So. Paulina and West 45th Street

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS BEI KOSTUMERIUS ŽIEMOS SVENTESE—KALĖDOSE

HEALTHY FOOD RESTAURANT

JULIA ADACKUS

3206 So. Halsted Street

Chicago, Ill.

TURTAS VIRŠ - - - \$4,000,000.00

ATSARGOS FONDAS \$275,000.00

Dabar Mokame 3 1/4% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N OF CHICAGO

4192 S. ARCHER AVE.

Justin Mackewich, Pres.

Praaities Atgarsiai

Senovės Lietuvių Pažiūros i Aplinkinę Gamtą

Vyriausia senosios lietuvių religijos ypatybė—buvo ypatingas gamtos ir jos reiškinių garbinimas. Kaip sprendžiame iš daugybės istorinių liudymų ir įvairių palikimų, lietuviams anuomet visa gamta rodėsi pilna slaptosios, galingesnės už žmogų, jėgos, kuri arba priešingai arba palankiai reiskianti savo santykius su žmonėmis.

Krikščionys kronikininkai stebėjosi, jog prietaringas lietuvis dievo vietoje buvo laikęs ir saulę, ir mėnesį, ir žvaigždes, ir pačią žemę, ir vėjus, ir griausmą, ir ugnį, ir miškus, ir upes, ežerus, kalnus, atskirus medžius, augalus, gyvulius darbi vabalus ir, apskritai, visus padarus.

Kokių dvasios motyvų spiriami ir kokių pavidalu vaizdinios lietuvių tų gamtos gyvybę, ją dievindami ar dvasindami, tarti aiškiai sunku.

Tačiau lietuvių religijoj mes matome daugiau betarpių ir tiesioginio santykio su gamta, be ryškaus realinai antropomirfiškojo jų vaizdavimosi. Visą gamtą per šventą laikydamos, lietuvis meldėsi jai dažniausiai tokiais, kokiais ji jam tiesioginai rodėsi, nesivaizduodamas sau kitų kokių kūrėjų šalia jos padarų. Su tuo yra surištas ir tas charakteringas lietuviams apsišaukimas, jog jie, apskritai, visą senosios religijos viešpatavimo tarpą, iš visako spren-

džiant, nėra turėję stabų, idolių ar šiaipjau dievų paveiklų. Taigi, nebuvo jie, tikrai sakant, nė "stabmeldžiai," kaip tas žodis paprastai suprantamas Romos ir graikų kulto pavyzdžiu.

Bene žymiausia vietą lietuvių kultūroje užėmė medžiai, kurių gausybė, kaip matėme garsėjo senoji Lietuva ir kurie darė, tariant, vyriausią čia gyvybės sąlygą. Medis buvo liečiui, tarytum, artimiausias savo panašumas: jis taip pat gimė, augo, seno ir nyko, kaip kad ir žmogus. Liudesio ar nelaimės valandą lietuvių daina bemaž niekuomet neapsieina, šiaip ar taip neatsiškandama į vieną ar kitą "užuojautos" medį. Berods, tokio artimo gamtos dalyvavimo žmogaus likime mes matome apskritai visoj senovės lietuvių pasaulio žuroj. Saulė, mėnuo, žvaigžds, perkunas, tarpusavy žmogiškai bendraudami, lyginai artimi ir žmogaus rūpesniam. Plg., pvz., dainas:

Mėnuo saulužę vedė
pirmą pavasarėlį,
Saulužę anksti kelės,
Mėnužis atsiskyrė.
Mėnuo vieng vaikštinėjo
Aušrinę pamylėjo,
Perkuns didžiai supykęs,
jį kardu perdalijo,
Ko saulužės atsiskyrė?
Aušrinę pamylėjai?
Vienas naktį vaikštinėjai?
Nėr man matušės
kraiteliui kloti,
nėr man tetušio
dalelei skirti.
Nėr man brolelio

žirgams balnoti, nėr man seselės vainikui pinti.

Saulė matušė kraiteliui kloti. Mėnuo tetušis dalelei skirti. Žvaigždė seselė vainikui pinti. Sietyns brolelis lauku lydėti... 482)

Medžiai Buvo Laikomi Ypatingoj Pagarboj

Kalbant apie medžius, tas artumas ir bendravimas nu-eina taip toli, jog tam tikro medžio ir žmogaus gyvenimas bei likimas susijungia į vieną gyvybę. Ir žmogui mirus, gi medžiui nenudžiuvus ir neišnykus, tartasi žmogaus vėlė jįn parėjus. Tokio tikėjimo palaikų turime nemažai dainose ir prietaruose.

Žemaičiuose, pasak Jucevičiaus, miško šlamesys ir šakų braškėjimas aikomas vėlių buties ženklų. Dainų medžiai prašo neskriausti jų, nelaužyti šakų, ypačiai viršūnės, nekirsti ir t.t., nes iškirstame medyje vėlė paliauantai sau prieglaudos turėjusi. Mierzynskis mini lavtų dainą, kurioj kertama pušis ašaroja, ir kirtikas ramina ją žadėdamas ne kurenti, bet trobos balkiui suvartoti.

O kada krikščionys ima kirsti šventus medžius, žmonės, pasak Heinrich'o Latvio, stebisi, kodėl iš jų kraujas nebėgas. Paprastai, vėlė, matyti, atrodė pereinanti gyventi į augantį ant kapo medelį. Rasi, dėl tos pat priežasties lietuvių bijota likti ne žemėj palaido-tiems. Ir, pvz., Praetoriaus liudymu, bauriausiu ir niekin-giausia mirtis senovės prusam buvusi, įmetimas vandenin.

Tokiu budu medžiai, prisim-dami į save bočių ir prabo-čių vėles, šeimynoms ir gimi-nėms įgyja ypatingos reikš-mės. Ilgainiui jie virsta tos ar kitos sodybos, giminės, apykai-mės, vietiniais globėjais.

Medis, kad ir artimas žmo-gui, bet kelių kartų gyvenimo laiką ištvėrdamas, apskritai, rodės pranašesnis už žmogų. Ypačiai seni, stori, dideli, dar kaip ypatingai išsišakoje, gum buoti ar suaugę medžiai—bu-vo aukštesnės jėgos butine lai-komi ir garbinami. Praetorius, antai, paduodamas Nibudžio "Rombotos kriaušies" pavyzdį sako: "Visokie medžiai, kurių kamienas buvo susiskirstęs ir vėlė suaugęs, senprusių buvo skaitom; šventi esą ir dabar dar tokie tebėra. Jų aptikimu rūpinėsi, pasak to paties Prae-toriaus, vadinamieji "med-žiorei."

Apie tokius atskirus garbi-namus medžius Lietuvoje praneša daugybės raštų. Svarbiau-

sias čia eidavo ažuolas, liepa, pušis ar eglė. Kiek plačiau žemaičiuose, pasak Praeto-riaus, gerbiami buvę kadugiai. Jucevičius sakosi Kurše pats matęs didžiulį šventą uosį, gi Jeron. Malecki'o pranešimu, po bezdais išlėjęs ir, apskri-tai, laikydavęsis dievaitis — "Puschkaytus," A. Mierzyn-skio sprendimu — "Pušaitis"; dažnai įvairūs senovės tikėji-mai, ypačiai dainose, rišasi su beržu, ir t.t. Tų ar kitų med-žių turėta dar ypatingos gy-domosios ir kerėjamosios ga-lios, kaip tat žymu iš iškilusių prietarų, kartais dar šiandien Lietuvoj aptinkamų.

Toks medžių garbinimas, kurių-ne-kurių senovės rašy-tojų sakymu, rišęsis su lietuvių tikėjimu, jog medyje dievai savo "namus" turėję. Ir, antai kaip praneša Aeneas Sylvijus, žemaičiai buvę užsipolę ant misionieriaus Jeronimo Pra-giečio, kad jis ruošdamasis pa-kirsti seną ažuolą, kešinęs tuo budu "dievo namą" išnai-kinti. Gi Lasčiaus liudymu, žemaitis, norėdamas pasiliuo-suoti nuo ukiui kenksmingų

dievų ar dvasių, nulupdavęs medžiams žievę, po kuria, esą anie laikęsi, ir tuo budu juos palikdavęs be "buto."

Medžių kultas minėtuojų buvo išsiplėtojęs Lietuvoj ligi apimdamos ištisas girias, miškus, šilus ar gojus. Apie šven-tuosius miškus ar atskirus ažuolynus, liepynus, beržynus, pušynus turime čia, rasi, dau-giausia žinių. "Galimas daik-tas, jog visa Lietuva buvo šven-tų medžių, gojų ir girių pilna, o jiems teikiamoji pagarba stebino kiekvieną svetimąli." Miškuose matome glaudžian-tis ir renkantis, paprastai nak-tį mėnesienoje, tiek klajunes vėles, žvejų mergelės-pasken-duolėles, tiek visokias dvasias-nimfas, šilines, miškines, upi-nes, "upių marteles", laumes-raganas ir visokių nežinomų vardų "dievo dukteles ir sune-lius," kaip sako daina:

"Po kleveliu šaltinėlis,
kur dievo suneliai
atein šokti mėnesienoj
su dievo duktelėms".
Tatai buvo, tarytum, visos įdvasintos gamtos jėgų ir vai-duoklių butinė-lizdas. Viršum

jų, matyti, buvę dar bendri III bulės antai, sužinome lie-miškų, kaip rinktinės viena-tos, dievai ir deivės-globėjos. Tokiu budu šventieji miškai virto Lietuvoj žymiausia seno-jo kulto ypatybe. Neį kirsti, nei šakų laužyti, nei, apskri-tai, liesti jo čia nebuvo gali-ma. Iš Volyniaus kronikos ma-tome, jog ir Mindaugas nedrį-sęs bent šakelę čia nulaužti. "Žmonių medicinos" medžia-jeiti ypačiai ginama buvę sve-timšaliams, krikščionims; bet ir lietuviai, rasi, tik aukomis ar maldoms ten eidavę. Dargi audros palaužtas medis buvęs neliestinas. Ilgainiui statymo reikmenė, be abejonės, vertė atskirti neliestinus nuo varto-jamųjų medžių, bet ir tuomet prieš kertant kalbėta tam tik-ros maldos.

Gamtos kultas, jos įdvasini-mas, nebuvo medžiais apsi-ribojęs. Iš popiežiaus Inokento

III bulės antai, sužinome lie-tuvius "dieviu teprivalomąją garbę" tarp kita ko ir "ža-liuojančioms žolėms" teikus. Žolės, tam tikrų žinovų pa-žįstamos ir atrenkamos, tarna-vo visokiems burimams, kerė-tai., liesti jo čia nebuvo gali-ma. Iš Volyniaus kronikos ma-tome, jog ir Mindaugas nedrį-sęs bent šakelę čia nulaužti. "Žmonių medicinos" medžia-jeiti ypačiai ginama buvę sve-timšaliams, krikščionims; bet ir lietuviai, rasi, tik aukomis ar maldoms ten eidavę. Dargi audros palaužtas medis buvęs neliestinas. Ilgainiui statymo reikmenė, be abejonės, vertė atskirti neliestinus nuo varto-jamųjų medžių, bet ir tuomet prieš kertant kalbėta tam tik-ros maldos.

Panašiai laikomi buvo ir įvairūs gyviai. Popiežius Ino-kentas III minėtoje vietoje, antai, sako apie garbinamus žvėris, gi Dusburg'as dar aiš-kiau pažymi dievo vietoj lietu-vius laikant visą sutvėrimą, butent, paukščius, keturkojus neišskiriant dargi rupužės. Ypatingos pagarbos teikiama buvę

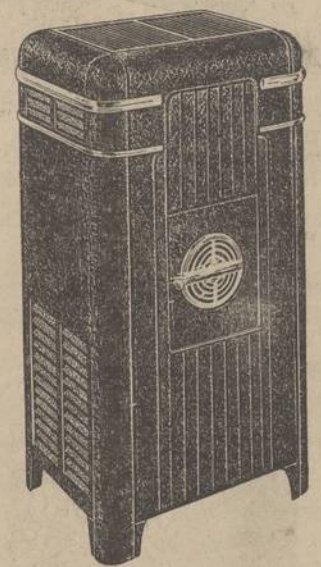
LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikiname Savo Draugus Bei Kostumerius Žiemos Sventėse — Kalėdose.

PEOPLES PRINTING CO.
J. K. VALINSKAS ir SŪNUS, Sav.

3423 So. Morgan St., Chicago.
Telefonas YARds 7474

ALIEJINIAI PEČIAI

Didelis Pasirinkimas Visokių Išdirbysčių Aliejinių Pečių
Del Apšildymo 3 Kambarių \$29.50
Del Apšildymo 5 Kambarių \$49.50

Tik 10% Įmokėti, o Likusius ant Lengvų Išmokėjimų

Roosevelt Furniture Co.
2310 Roosevelt Road Tel. Seeley 8760

LINKSMŲ KALĖDŲ

PITTSBURGH'O IR VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS LINKIU, KAD KALĖDŲ SVENTES BUTŲ PILNOS DZIAUGSMO IR ŠMAGUMO.

O NAUJIEJI METAI LAI SUTEIKIA MUMS NAUJOS ENERGIJOS DARBUOTIS SANDAROS IR VISOS ISEIVIJOS LABUI.

PETRAS PIVARUNAS
ALT. Sandaros Prezidentas

Širdingai Linkiu Visiems Lietuviams LINKSMŲ KALĖDŲ

Ir Laimingų NAUJŲ METŲ

HUGH B. CONNELLY
Democratic

Ward Committeeman 11 Ward

Pirkite Nauja Buick

MILDA AUTO SALES AGENTUROJE

Pirmas ir vienintelis Chicagoj lietuvis BUICK pardavėjas užkviečia jus del apžiūrėjimo ir demonstravimo naujų 1940 metų modelių automobilių.

806 W. 31st Str.

DOMININKAS KURAITIS, Sav.

Telephone Victory 1696

ATSTOVAI:

FRANK BULAW, KASTAS SABONIS ir JOHN RODIN

Chicagoje

SANDAROS METINIS BANKIETAS ĮVYKS SAUSIO 28 DIENĄ

UŽSIZYMEKITE TĄ SEKMA DIENĮ ANT SAVO KALENDORIAUS

Dabar jau galime pranešti, jog metinis Sandaros bankietas įvyks sekmadienį, sausio 28 dieną, South Side Viking Temple, prie 69 gatvės ir Emerald Ave.

Si vieta neseniai atremontuota ir naujai papuošta, taip jog niekuom nesiskiria nuo vidurmesčio bankieto salų. Visus tautiečius kviečiame ruoštis prie šio bankieto, kuris bus vienas šauniausių pramogų ateinančių metų istorijoje.

Kalėdinė Pramoga

Antradienį, gruodžio 26 d. Sandaros choro nariai turės Kalėdinę pramogą, prie eglutės. Bus šokių, užkandžių ir kitokių įvairenybių. Kviečiame atsilankyti ir pašalinius.

Kipras Petrauskas Vėl Kalba Apie Atvykimą Chicagon

Komp. A. Vanagaitis neseniai gavo iš Lietuvos operos solisto Kipro Petrausko laišką, kuriame jis sako norįs apilankyti Ameriką, o ypatingai Chicagą.

Tačiau K. Petrauskas daug sykių ir pirmiau rengė, bet į laivą neįkėlė kojos.

Simano Daukanto Vardas Pasilik

Ejo kalbos, jog Simano Daukanto Federal Savings and Loan Ass'n. pakeis savo vardą į kokį kitą, nelietuvišką. Bet "Sandaros" reporteriui paklausus, p. B. Kazanauskas, sekretorius, atsakė:

"Mes norim būti gerais tautiečiais ir nuo lietuviško vardo neatsisakysim..."

Suvenytų Valstijų Aukščiausias Teismas įsteigtas — 1789 metais.

Vieša Padėka

Lietuvos Paviljono Rėmimo Reikalė

New Yorko Parodos Chicago lietuvų komiteto Valdyba š. m. gruodžio mėn. 7 d. konsulato rumuose išdavė pilną raportą garbės pirmininkui p. konsului P. Daužvardžiui ir įteikė dar likusius surinktus pinigus.

Nors Paviljono palaikymo darbas Valdybai prisėjo dirbti gana sunkiomis aplinkybėmis, bet nariai vis vien sulig išgalės, trūsėsi kiek pajėgė.

Už tat likviduojant komitetą, valdybos vardu reikiu gilia padėką visiems geriams tėvynainiams prisidėjusiems darbu ar aukomis prie palaikymo Lietuvos Paviljono New Yorko Pasaulinėje parodoje.

A. S. Pocius,
Pirmininkas.

Ponai M. Pužauskai Nusipirko Packardą

Šiomis dienomis Bridgeport tautiečiai p.p. Martynas ir Ona Pužauskai nusipirko gražų Packard automobilį. Jiem patarnavo A. Baškys, Bridgeport Motor Sales, atstovas.

Iš Mt. Greenwood Respublikos

Sveikinimai ir Pakvietimas

SLA. 178 kuopa sveikina su Kalėdų šventėmis ir Naujais metais. Visus geraširdžius lietuvius kviečiame rinktis į mūsų pramogą, kuri rengiama pasidžiaugti, kad Vilnius grįžo prie Lietuvos. Pelnas nuo šio baltaus skiriamas Vilniaus naudai.

Bus žymus kalbėtojai ir dainininkai. Ant duonos bakano žibės 19 žvakių paminėjimui mūsų kuopos sukaktuvių. Baliaus įvyks šeštadienį, sausio 13 dieną, 1940 metais. Pradžia 5 val. vakare. Vieta—O'Malley's Hall, 3016 W. 111th St. Mt. Greenwood, Ill.

Kviečia B. Valentinas.

Kas Veikiama Bridgeporto Lietuvių Tarpe

11 Wardos Lietuvių Demokratų Organizacijos priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 14 dieną Lietuvių Auditorium. Apsvarstyta busimą "primary" rinkimai balandžio mėnėje, 1940 metais ir keletas bėgančių organizacijos reikalų.

ly. Priešta prie rinkimų valdybos dėl sekancijų 1940 metų.

Senas Pirmininkas p. B. J. Jakaitis Nekandidatavo

Pirmutinis tos organizacijos sumanytojas ir organizatorius B. J. Jakaitis, kuris išstarnavo suvirš penkius metus liuosnoriai, pasitraukė iš pirmininko vietos. Apie jį reikia pasakyti, kad tai žmogus didelės kan-

LINKSMŲ KALĖDŲ

W. SEBASTIAN
DARIAUS-GIRENO
LEGIONIERIŲ
POSTO VADAS

AUTOMOBILISTŲ ATYDAI!

Kuomet Jusų Automobilis Netvarkoj Kreipkitės Prie

A. Kielos

3613 S. Halsted St.

Jis Taiso Motorus, Brakes (stabdžius), Fenderius ištaiso ir suveldina (suvirina), maliavoja ir atlieka visus kitus taisymo darbus.

KAINA PRIEINAMA
Darbas Garantuotas

ADVOKATAI

Phone Central 1824

A. A. SLAKIS
LIETUVIS ADVOKATAS
7 South Dearborn Street
Kambarys 1230
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

OLIS IR VASALLE
ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakarais tik Ketvirtadieniais
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 6
Vakarais: Penedelio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

trybės ir pasiiventimo 11 wardos lietuvių tarpe. Jis daug yra padėjęs energijos ir savo brangaus laiko, pakol šita organizacija išaugo į tokią žymią politikos jėgą.

Suprantama, nežiurint kaip būtų darbas lengvas, tačiau per ilgą laiką įkireja, o organizuoti ir ugdyti politiška organizacija, tai jau nėra vaikų darbas. Todėl ir p. B. J. Jakaitis išstarnavęs minėtam kliui būi suvirš penkius metus, nutarė kuriam laikui pasitraukti iš pirmininko vietos.

Tačiau iš politikos jis nepasitraukia. Jis liko išrinktas pirmininku ekzekutyvio organizacijos komiteto. Be to, jis taipgi yra demokratų partijos 16 pricinkto kapitonas, 11 wardos.

Naujos Valdybos Išrinkimas

Nauja valdyba sekantiems

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Phone REPublic 2266

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampus 63rd ir Western Ave.

Phone PROspect 1028

Dr. J. J. KOWAR (KOWARSKAS)

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2403 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: 2-4 ir 7-9 vak.
Nedėlio ir Seredoj pagal sutartį
Rez. ir Ofisas 2359 So. Leavitt St.
Tel. Canal 0706

Dr. J. J. Simkus

DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257

Tues., Thurs., Fri.
2808 West 63rd Street
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

I. E. MAKARAS M. D.

Tel. Pullman 1193 ir 8277
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 2587

DR. J. P. POSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 diena ir — 7 iki 9 vak
Iškirus Antr-nio ir Ketrvi. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Sešt. 8 iki 9 vak

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytals
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytals
Ofisas:

1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6800 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6859

metams išrinkta iš sekancijų veikėjų: Vincas M. Stulpinas, pirm.; F. Naujokas, finansų ir protokolu raštininkas; Jonas Rappol, vice-pirm.; Jos. Balchunas, izdininkas; P. Juozapaitis, maršalka.

Taipgi tapo sudarytas ekzekutyvis komitetas, kurį sudaro keturi valdybos nariai ir keturi buvo išrinkti: B. J. Jakaitis, Chas. Naujokas, John Juozapaitis ir Edward Jessen.

Naujoji valdyba pasižadėjo darbuotis visomis išgalėmis dėl labo 11 wardos ir Bridgeporto lietuvių apielinkės.

Ten buvęs.

Phone Calumet 7358

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Tel. Yards 3557

DR. J. MOCKUS

LIETUVIS DENTISTAS
3401 So. Halsted St. Chicago
Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30
No Office Hours Wednesday

Phone Canal 3122

DR. STANLEY JAKUB

DENTISTAS
2201 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos:
Nuo 9:30 iki 12; 1-5 ir 6-8
Rez. 8342 So. Marshfield Ave.
Phone Beverly 1868

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 1-3 ir 7-9
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

YARDS 4787

DR. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICTory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

Phone LAFayette 8016

Dr. Alex. J. Shimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
4300 S. Fairfield Ave.
CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: Atdara visą dieną
— 24 valandų Patarnavimas

YARDS 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARDS 5921
Rez. Tel. KENwood 5107

DR. BERTASH

756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted St.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Hemlock 2061

Dr. Joseph Kella

Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį

LINKSMŲ KALĖDŲ
Visiems Savo Draugams ir geriams lietuviams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.
J. J. Hertmanavičius
814 West 33rd Street
Tel. Calumet 6191

Merry Christmas 1939
LINKSMŲ KALĖDŲ
SVEIKINU VISUS SAVO KOSTUMERIUS, DRAUGUS IR VISUS LIETUVIUS SU ŽIEMOS ŠVENTĖMIS — KALEDOMIS IR LINKIU LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.
JOHN REKOSH
Real Estate and Insurance
4223 So. Wells St. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ
SVEIKINU VISUS SAVO KOSTUMERIUS, DRAUGUS IR VISUS LIETUVIUS SU ŽIEMOS ŠVENTĖMIS — KALEDOMIS IR LINKIU LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.
JOHN REKOSH
Real Estate and Insurance
4223 So. Wells St. Chicago, Illinois

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAI DOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Harmitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Kopyčios visose Chicagos dalyse
Klauskite mūsų radio programus Antradienio ir šeštadienio rytais, 10:00 val. ryte, iš W.H.I.P. Stoties (1480-K) su Povilu Šaltimieru

BEST WISHES FOR A Merry Christmas 1939
A JOY TO ALL MEN.
Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems.
BILL'S TAVERN
3241 So. Halsted St. Chicago, Ill.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancij Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituania Avenue YARDS 4908
ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024
J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782
LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270
P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419
J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572
S. P. MAŽEIKA
3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138
A. PETKUS
1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAI DOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Harmitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Kopyčios visose Chicagos dalyse
Klauskite mūsų radio programus Antradienio ir šeštadienio rytais, 10:00 val. ryte, iš W.H.I.P. Stoties (1480-K) su Povilu Šaltimieru

Del Ko Kariauja Anglijos Imperija?

Garsus anglų rašytojas ir Naturalės Istorijos autorius H. G. Wells savo straipsnyje tilpusiam žurnale "Liberty" sako kad: Anglai pradeda netekti moralės paramos, kaip iš Amerikos Suv. Valst. taip ir iš kitų neutralių valstybių, dėl to kad Anglijos vyriausybė nesugebanti painformuoti savo piliečiams tikrojo karo tikslo. Didžioji Britanija, kuri pretenduojanti globojant demokratiją, kurios valdžia yra jos žmonių valdžia, kame atspindi visuotinos valios reikišny, negalinti įrodyti pasauliui kad taip ištikrųjų ten yra. Visuomenė, nuo kurios mažaj priklausau valstybės funkcijos, nežino dėl ko ji įvelta dabartiniam kare. Tikro karo tikslo nežinanti ir jos vyriausybė, tačiau ji apie tai nepasako. Dabartinė Anglijos vyriausybė esanti nepasekminga dėl to kad pasiryžusi užsmaugti žmonių laisvę. Įvedus karo stovio įstatymus yra užginta diskusijos, protestai; net pagaliau, grumoją industrialės laisvės netekimas.

Autorius tiesiog pasako, kad anglai neturi pasitikėjimo savo Ministerių Pirmininkui. Sako, jis buvęs labai nepasekmingu politiku Lloyd George kabinete Didžiojo karo metu, toks pat jis esąs ir šiuo momentu ir kaip atsakomiau šis šiu laikų žmogus Anglijoj galįs priversti šalį prie karo pralaimėjimo. Jam esant valstybės priešaky anglai nesijaučia saugiais. Jie esą nepatenkinti ir ja užsienių reikalų, politika, nes kai kurios žymės parodo valdžios parsišlavimą vykdamant grieštai slaptas sutartis. Panašiai buvę ir praeitam kare.

Taigi kad išvengus apgailėtinų pasekų, anglai norėtų dabar tuojaus atviro valdžios pasisakymo dėl ko jie kariauja.

Sako jie visi žina, kad jie nekariauja prieš Vokietijos žmones, o tik norį juos išvaduoti nuo hitlerizmo. Vokiečiai gi iš kitos pusės sulgy jų propogandos kariauja norėdami išliuosuoti anglus nuo imperialistinio vienos grupės dominavimo; bet kaip anglai negali atsikratyti nuo Chamberlain'o taip vokiečiai negali atsikratyti nuo Hitlerio.

Be to šie gražūs lozungai dar turį nepabaijamą prasmę butent: vokiečiai sako— "gerai, jus anglai, išvaduosite mus nuo Hitlerio, bet kas bus paskiau? Ką jus padarysite su mumis karui užsibaigus? Panašiai klausia ir Indijos žmonės sakydami — "ar jus anglai išpildysite mūsų reikalavimus jeigu mes jums dabar padėsime?"

Alijantų periodinis žurnalas Toulousoj jau ir dabar pradeda atskleisti kai kuriuos projektus kaip bus padalinta Vokietija jiems karą laimėjus, o juk tokių projektų gvildinimas apima daugiau negu hitlerizmo pašalinimą. Ir štai dėl ko milijonai anglų propogandos lapelių negalį itikinti vokiečių atsikratyti Hitlerio.

Žinodami gerą kas buvo po jų pralaimėjimo didžiajam kare jie dar atkakliau ryžtasi kovoti.

Jei, angai sako, žinotų kad dabartinis karas yra padaryti

galą visiems karams ateityje, kad despotiškas Hitlerio batus daugiau netremtų nekaltų moterų ir vaikų veidų, kad visoms tautoms but užtikrinta gerovė,—taį pasišventimas būtų kitoks. Bet jeigu už visų tu kilnių idealų slepiasi kiti, visuomenei nežinomi, turinti imperialistini apetitų ir apgauti pseudo-optimistiška aureole; pagaliau duodanti jiems suprasti kad šis karas yra tik tąsa praėjusio 1914-1918 m. karo—tai jų armijos moralę galinti greit nukentėti.

Praeitam kare sako anglų vyriausybė savo kariams už jų nervišką pasišventimą buvo pažadėjusi visokiariopą gerovę ir materialšką aprūpinimą, bet ar taip buvo? Šį kartą, autorius piktaį sušunka, mes norime kad tie pažadai būtų ne tušti žodžiai, bet juodai ant balto patvirtinta, kad mes žinome dė ko mes kariaujame ir kad mūsų valdžia aiškiai

Kalėdų Sveikinimai...

Kiekviena tauta turi savotišką obalsį išreikšti gerus linkėjimus Kalėdose.

Anglai sako: Merry Christmas!

Lietuviai: Linksmų Kalėdų. Čekai: Vesiole Vanoce! Prancuzai: Jojeux Noel! Graikai: Christavijina! Danai: Glaedelik Jul! Kinai: Tin Hao Nian! Holandai: Vrolijkje Kerstonis!

Ispanai: Felice Pascupas! Italai: Felice Natale! Japonai: Kinga Yjlara! Kroatai: Stretan Božic! Lenkai: Wesolych swiat Bozego Narodzenia! Portugalai: Boas Festas! Rumunai: Sasbatori Fericite Svedai: Glad Julen! Turkai: Ichok Ijlara! Vokiečiai: Froliche Weinachten! Vengrai: Boldog Karacsony!

apie tai pasisakytų, o jei ne tai—šalyn toki valdžia. Taj H. G. Wells žodžiai.

Pittsburgho Lietuviai

Lietuvių Pil. Draugijos Globėjai 1940 Metams

Si Pittsburgho lietuvių draugija turi gražų nuosavą namą r svetainę. Nesenai ji rinko sau naują valdybą. Pirmininku tapo J. Naraukas, pagelbininku F. Radzius, Sekretoriu F. Marchukonis, fin. sekretoriu J. Bernotas, izdininkas S. Simanavičė; šeimininku Ben ny Russell-Rupslauskas, Direktoriai: J. A. Kazlauskas, K. Gutauskas, K. Stravinskas, J. Zinkus, J. Valaitis ir V. Stasinskas.

Reikia pasakyti, kad valdyba sekantiems metams yra pilnai tinkama. Pereitais metais pirmininkaujant F. Radžiui

draugijai daug gero padaryta. Namas tapo veik naujai pertaitytas; pagerintas apšvietimas, pakeista alaus sistema ir dar pinigų uždirbo tais metais. Reikia tikėtis, jog ir ateinančiais metais taip bus.

Naujas pirmininkas pereitais metais buvo vyriausiu direktoriu ir turėjo progos susipažinti su draugijos reikalais. Jis taipgi buvo nominuotas į Pennsylvaijos legislaturą. F. Radzius daugiau nebekandidavo ir pasiliko vice-pirmininku.

Lietuvių Mokslo Draugijos Reikalai

Kita žymi mūsų draugija, ai Lietuvių Mokslo, Soho da

y. Jos išrinkta valdyba yra sekanti: Pirmininku J. Pociusas, Jis pirmiau nemažai darodavos šiai draugijai ir buvo os pirmininku. Vice-pirm. F. Jutauskas, sekretoriu F. Raukis, fin. sekretoriu J. Saveikis, ždininku A. Zdankus, direktoriai ir izdo globėjai: S. Paujukonis, J. Karauckas, J. Mi-eška, šeimininku K. Leliušis.

Šiuo Naujų Metų Pramoga

Soho draugijos per porą askutinių metų dirba išvieno engdamos piknikus ir panai. Šį kartą komisija nutarė urengti naujų metų sutikimo ramogą L.M.D.-jos svetinėj. Kadangi nauji metai tenka irmadieniui, tai jų sutiktuvės bus sekmadienio vakare, gruožio 31. Todėl, kurie norit davyvauti šioj pramogoj, tai ti-tetus užsisakykit iškalno pas omisijos narius. Tikieto kai-a 75 centai. Už tai galėsit asiškoti ir pavakarieniauti. J. Virbickas.

Mėgino Pabėgti Vokiečių Lakunai

Ryga. — Latvijoje internuoti vokiečių karo lakunai mėgino nakčia į lapkričio 18 d. skrisdami pabėgti, tačiau tai buvo laiku pastebėta.

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom fornicius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis. 3406 So. Halsted Street Šaukit Tel. YARds 3408

M. J. KIRAS Home Builders Real Estate

NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

ko Žmoną.

I Vinių pas Malviną Banevičienę, kurios vyras internuotas Lietuvoj ir laikomas Palangoje, aną dieną atvykęs nepažįstamas vyras ir pasisakęs, kad jam pavykę gauti leidimą atvykti iš Palangos į Vinių, bet reikalus atlikęs vėl grįžta į Palangą. Nepažįstamasis klausęs Banevičienę, gal ji norinti ką vyruį juoduoti.

Bacevičienė vyrui "įdavus" dvi eilutes drabužių, megztučių, skalbinių, pinigų, saldainių ir kt. Be to, ji reišė didžiausią dėkingumą "tarpinin-kui".

Nepažįstamas išėjo. Po kurio laiko Banevičienė gavo iš vyro laiškutį, iš kurio suprato, kad nepažįstamasis nebuvo joks jos vyro draugas, o paprastas apgavikas. Dabar nukentėjusioji nusiskundus kriminalinei policijai.

MARGUTIS DIENZODIS LEIDŽIAMAS IS

WHFC AŠTUNTI METAI!

Sekmadieniais—1 val. po piet Darbo Dienomis—9:30 v. v. Žinios, Pranešimai, Skelbimai, Mirties Pranešimai, Paskaitos ir t.t. Klausykites Margučio Radio Programų Kas Vakara! 9:30 (Chicago Daylight Saving Time) ● PENKTADIENIAIS ● SEŠTADIENIAIS 7 v. v. WHFC (1420 kiloc.)

REAL ESTATE

TEIKIAME PATARIMŲ MORGIEČIŲ IR TAKSŲ KLAUSIME...

Turime Visokių Bargenų Namų Pirkėjams...

NOTARY PUBLIC INSURANCE IR PASKOLOS.

2608 West 47th Street Tel. Lafayette 1083

LINKSMŲ KALĖDŲ

Tegul šios Kalėdų Šventės Buna Kuolinksmiausios Visiems Chicagos Lietuviams.

B. J. KAZANAUSKAS SEKRETORIUS

SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. Tel. Canal 8887

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems.

AUDITORIUM RESTAURANT

P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI, Sav. Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai su Geriausiu Skoniu 3131 So. Halsted Street Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

JOHN PARKER

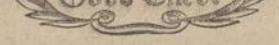
Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linksmų Žiemos Švenčių Kalėdų Visiem Musų Draugams ir pažįstamiems.

Antanas J. Zalatorius Savininkas

Anthony's Tavern 827 West 33rd Street Tel. Boulevard 4823

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikiname savo visus pacientus, draugus ir visus Lietuvius Žiemos Švenčių—Kalėdų proga ir ilnkime Linksmų ir Laimingų Naujų Metų!

DR. M. ZILVITIS

3241 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Telephone VICTory 5992

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

BRIDGEPORT MOTOR SALES

Savininkas ANTHONY BALAS

3040 So. Halsted Street

CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

Auditorium Tavern

J. RAČIUNAS, Sav.

3135-37 So. Halsted St.

Linksmų Žiemos Švenčių Linkim Draugams Ir Lietuviams

PETER and ANNA KACER-KAČERAUSKAS

Kurorto Savininkai

Lake Shore County Road

Beverly Shores, Ind.

Telephone 2863-2

DVI MODERNIŠKOS LIETUVIŲ IŠTAIGOS

JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ZEMOS KAINOS.

Jucus Sister Restaurants

3241 So. Halsted Street

1608 West 47th Street

CHICAGO, ILLINOIS

Leo Norkus, Jr.

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2423 W. 64th Street

Tel. Hemlock 6240

Kalėdos Yra Smagumo Diena

Linksmų Kalėdų

Paprotis yra didelė ir veikli jėga. Kalėdiniai sveikinimai ir dovanų dalinimai yra niekas kitas kaip paprotis. Kada ir kaip tas paprotis atsirado nėra svarbu žinoti; gana tik pastebėti kad jis automatiškai veikia į visus.

Kiek tikro draugiškumo yra įdėta į Kalėdų sveikinimo korteles sunku yra įspėti. Jos yra atspausdintos, gatavos, ir dažnai siuntėjai atspausdina savo vardą ir pavardę—jokio triuso, jokių savo minčių neįdeda. Tas primena maldas ant rekordų.

Su dovanomis daugiau vargo.—Ją reikia ieškoti, pirkti, siųsti. Bet siuntėjas dažnai tikisi gauti lygios vertės dovanas. Bet dažnai gautos dovanos yra be jokios naudos — perkant sau žmogus pasiskiria kas jam reikalinga. Be Kalė-

dų dovanos išjudina biznį — biznieriams telkia pelną, net ir biznio patarnautojai turi šiojį tokį uždarbį. Gal tas ir gerai.

Bet velyti draugams "Linksmų Kalėdų" yra ytin malonus dalykas. Gyvenimas plaukia dažnai nubuodžia, skaudžia vaga. Išgirsti iš draugo—Linksmų Kalėdų, malonu. Ypatin-gai šiais kruvinais laikais, kai eina žmonių skerdynės pasaulyje; kada daugelio šalyse eina pastangos žudyti žmones ir jų turtą; kada ir mūsų gyvenamaj, laimingoj šaly, milijonai žmonių kenčia skurdą—kiekvieno jautresnio žmogaus širdis yra nuliudusi. Nuoširdus sveikinimas: Linksmų Kalėdų!—iššaukia malonesnį jausmą. Susidaro ypatinga, praktiški atmosfera, ir Kalėdų šventės žmogų pralinksmina. Todėl, vieton kortelių, siunčiu visiems mano draugams viešai, nuoširdų linkėjimą:

Piovejās

Ilgą, ilgą pradžią Pievoj išvarysiu. Baltus, baltus dobilėlius, Kaip skinte išksinsiu...

Sužvangės, žvangiau, neg [varpas,

Dalgė plieno kieto, Ir atneš sesulė pievon Juostą pažadėtą...

Ne tokią, kokia dabinas Šienpjoviai kasrytą, Raudonmargę, šilkaruožę, Iš gijų nupintą.

Man sesulė pažadėjo Iš radastų juostą, Mėnesieną krupulingą Lukesio ataustą.

Man atneš sesulė laukta Vandeniū šalto, To, kur geria baltos gūbės, Kurio stirmos saugo.

Susijuosiu žalia juosta, Pabučiuosiu sesę — Ot, guldysiu dobilėlius, Taip, kaip pusnį baltą.

B. Sruoga.

Kiek Pagaminama Aukso Pasaulyje

Aukso Žmonės Trokšta Daugiau Negu Savo Sielos Išganymo

Visi karai kilo daugiausia dėl medžiaginių gėrybių. Aukso čia, kaip ir visur pasaulio gyvenime vaidina labai svarbų vaidmenį. Aukso gamyba ypač paskutiniiais laikais daro vis svarbesnę. Bankų sandėliuose, apskaičiuojama, guli daugiau kaip už 20 milijardų dolerių aukso. Trys penktadaliai viso pasaulio aukso yra Suvienytose Valstijose.

Ilgus amžius manyta, kad aukso gamtoje tėra arba smėlio kloduose arba kvarco gyslose. Tačiau naujais tyrimėjimais parodė, kad aukso yra kalnų upių vandenyse, o mažomis dalelėmis ir visur: ore, vandenyje, gyvunų ir augalų organizmuose.

Net kiekviename maiste yra mikroskopinis aukso kiekis, kuris gali būti susektas tik tam tikrais instrumentais. Aukso kasyklose, kur auksas randamas tarp smėlio ar uolių, išskyrimas reikalauja specialių įtaisymų. Aukso išskirti apsimuma tik tuomet, jei smėlio tonoje randama bent 6½ gramo aukso dulkių, o rudos tonoje — 10 gramų.

Aukso kasimo darbas vyksta visu intensyvumu. Apskaičiuota, kad nuo 1493 m. iki šiol iškasta aukso apie 40,000 tonų. Kuomet iškasamas auk-

so vidutiniai sveria per 600 tonų. Didėjančią aukso gamybą rodo tik viena Afrika: per 342,000 kilogramų. Jau keliolika metų, kaj pradėjo mažėti Suv. Valst. metinė aukso gamyba: nuo 134 tonų nukrito iki 66 tonų.

Tačiau Suv. Valstijos vidulio aukso gamyboje pasaulyje užima antrą vietą. Trečią vietą užima Kanada (60 tonų), ketvirtą — SSSR. (40 tonų), penktą — Meksika (25 tonas), toliau eina: Japonija, Vokietija, italų Etiopija.

Afrikoje daugiausia aukso iškasama Transvalyje (per 34 tonus) ir Rodezijoje (arti 20 tonų). Afrikos Transvalio kasyklos yra nepaprastos. Čia žmonės aukso ieško net 1,800 — 2,000 metrų žemės gilumoje.

New Yorko Kolonija

Sandaros Svarba Visuomenėje po 25 Metų Gyvamio

Man keliaujant per lietuvių kolonijas tenka daug išgirsti iš visuomenės veikėjų, kas buvo nuveikta per Sandarą lietuvių gyvenime Amerikoje ir pagelba Lietuvai. Čia būtų galima prirašyti ilgiausios spalatos iš nuvenktų darbų, bet sutraukus viską pakartosiu žodžius pasakytus V. F. Laukaičio iš Baltimore, Md. "Sandaros Tradicija Yra Svari ir Kulturinga ir Mums reikia

Siandien Susidomėti Sandara."

Zinoma, tik teisėjas gali keičia žodžiais taip aiškiai nušviesti 25 metų darbą. Laimingas bus susivienijimas jei išrinkts teisėją Laukaitį į prezidentą.

Iš Amerikos Rytų Tautininkų Centro Konferencijos

Gruodžio 10 suvažiavo gana skaitlingas burys veikėjų į "Vienybės" svetainę, Brooklyn, N.Y. Tarpe dalyvių pasirodė didelė dalis ir sandariečių, kurie rimtai klausėsi ir sekė dalyvių diskusijas.

Pasirodė kad svarbiausias konferencijos tikslas, tai palai kymas dienraščio "Vienybės" ir į šį reikalą buvo kreipta

daugiausia domės. Taip pat pasirodė, kad Brooklyne buta kelių tautininkų rūšių. Dabar gi visi tautininkai suėjo į vieną draugiją po vardu: "Amerikos Rytų Tautininkų Centras."

Atsižvelgiant į dienos klausimą, pasiliko labai mažas skirtumas tarpe vienu ir antru ir aš manau, kad jei Brooklyn tautininkai sugebėjo susivienyti, tai ir buvusios konferencijos išrinkta valdyba sugebės surast budus suvienyti ir platesnes grupes.

V. P. Yankus.

BENDRADARBIUKITE "SANDAROJE"

Linksmų Kalėdų ir Laimingų NAUJU METU Linkiu Visiems Lietuviams

JOHN T. ZURIS

Teisėjas

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Sveikinu Visus Savo draugus Sandariečius ir visus gerus lietuvius žiemos šventėse — Kalėdose ir linkiu daug laimės Naujuose Metuose

Vincas P. Yankus

Boston, Mass.

2 Metai Sun. Darbų Kalėjimo Už Svetimų Valstybių Radio Klausymąsi

Šiomis dienomis Tilžės teismas nubaudė 43 m. amž. širvintos miestelio, prie pat Kurdirkos Naumiesčio, gyv. Francą Butgeraitį 2 metų sunkiųjų darbų kalėjimo už svetimų valstybių radio žinių klausymąsi. Be to, jam atimtos 4 m. garbės teisės ir konfiskuotas radio aparatas.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!
Juozas Hertmanavičius.

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJU METU VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

HERES WISHING YOU ALL THE HAPPIEST HOLIDAY SEASON
Christmas
TO BE JOLLY

SMITH'S PALM GARDEN

4177 Archer Ave.

Chicago, Ill.

PAUL M. SMITH & CO.

REAL ESTATE-LOANS AND INSURANCE

4631 S. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJU METU VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS IR DRAUGAM LINKI

JOHN PAKEL & CO.

General Build. Contractors

JOHN PAKEL

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJU METU Linkime Visiems savo Draugams ir Kostumeriams

M. J. KIRAS

HOME BUILDERS — REAL ESTATE

3251 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJU METU Linkime Visiems savo Draugams ir Kostumeriams

BRIDGEPORT CLOTHING CO.

J. PETRAUSKAS, Sav.

3310 So. Halsted St., Chicago

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR KOSTUMERIUS ŽIEMOS ŠVENTĖSE—KALĖDOSE

VICTOR BAGDONAS

(BRIDGEPORTO MUVERIS)

3406 S. Halsted St. Tel. Yards 3408
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Visiems Chicagos Lietuviams Mes Linkime Kuolinamiausių Kalėdų Švenčių

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS.

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lituania Avenue Phone Yards 4908

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

S. P. MAŽEIKA

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

A. PETKUS

1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

Dėdė Pakaušis Linki Linksmų Kalėdų

Pypkę mesdamas į soną
Štai tautiečiams aš gausiems,
Skubiai siunčiu šį "ukloną"—
Merry Christmas—Jums visiems!

Tegul dingsta vargai, bėdos;
Džiaugsmas veidą te papuos!
Juk atėjo jau Kalėdos;
Jos smagumų daug paruoš.

Kaž ką naujo, kaž ką kito
Santa Claus slaptai parengs;
Ir sulaukęs švenčių ryto
Aplankyti jus neišvengs!

Lėkdams smarkiai, sniegą kra-
[tant,
Jis sustos prie pat namų;
Kiš į kaminą nematant
Dovanas nuo mylimų!

Prie eglutės jis vėl spausis;
Dovanas gražiai suklos;
Visi spės, visi teirausis,
Ką paliko Santa Claus!

Draugai, giminės, šeimyna
Sirdį savąją atvers,
Ir su meiles liepsna gryna
"Merry Christmas" jums iš-
[tars!

Šeimininkė pati viena;
Stalą vaišėmis apkraus,
Bus čia antis, bus vištiena;
Bus degtinės ir alaus.

Praamžius šventes yr paskyręs
Kad pralinksminti čia jus,
Tik Pakaušis atsiskyres
švenčių upo nepajus.

Man gi teks be nieko likti,
[Ką darysi—pasenau;
Aš pats kaltas, nēr ko pykti,
Kad viengungis gyvenau.

Apie Tą Nelabąjį Aitvarą

Čia jums papasakosiu atsitikimą, kurį girdėjau iš savo tetos Barbaros, nuo Pakalniškių. Kiek tame tiesos nesiimsiu spręsti. Gal tiesa, o gal mano teta išgalvojo visą istoriją, kuri štai kaip prasideda:

Dar baudžiamos laikais buvęs labai suvargęs ukininkas. Jis neturėjo net kumelaitės, kad aparti savo daržą. Syki apsilanko pas jį Aitvaras ir palieka neblogą kumelę.

— Atvedžiau tau ją ir gali naudoti, o ką nebereikės, tai sugražinsi — ištarė Aitvaras ir dingo.

Zmogus nudžiugo, kad dabar galės lengviau apdirbti žemelę ir atlikti baudžiavą. Ir ištikro, jam pradėjo neblogai sektis ir jis įsigyjo šiek tiek turto. Po kelių metų kai kaime laitė apseno, jis ją pardavė ir manė nusipirkti kitą. Bet sekančią dieną, nei iš šio, nei iš to pasirodo Aitvaras ir pradeda reikalauti ne tik kumelės, bet ir uždirbtą turto.

Ukininkas pavaigydo ir nugirdė Aitvarą, o paskiau jiedu išėjo į kiemą. Aitvaras pamatęs tuščią avilį, klausia: — O kas čia tokio? — Tai mano tėvo makštis nuo akulorių. — Ar galiu imti? — Imk.

Eina jiedu toliau ir Aitvaras pamatė akėčias. Jis tuojau užklausė, kas tai per paukštis. Ukininkas atsakė jam, jog tai jo nabašninko tėvo šukos usams šukuoti. Aitvaras pasiėmė ir tą. Užtiko spragilą ir Aitvaras teiraujasi: — O kas tai? — Tai mano botagas.

Ir tą pasiėmė. Taip išrankiojęs keletą dalykų Aitvaras reikalauja kumelaitės. Zmogelis susigriebęs pasako, jog kumelaitė esanti miške. Traukia abu į girią ir užkliuva ant meškos.

— Tai tavo kumelaitė; gerokai apžėlus ir pastorėjus — aiškina ukininkas.

Aitvaras nieko nelaukdams šoka ant jos, bet toji pasistojo ant paskutinių kojų, numetė Aitvarą ir pradėjo jį lamdyti. Šiaip taip pasprukęs jis pribėga prie ukininko ir šaukia: — Tegul ją galas! Palikim geriau miške, nes gali visai mane pribaižti.

Taip jiedu persiskyrė ir daugiau nesusitiko.

LIETUVOS REIKALAMS

Aukos Vilniečiams

Chicago, Ill. A.L.R.K. Federacija, per sekr. L. Šimutį \$1,850.00

Šią sumą Konsulatui pristatė \$850.00 pinigais ir \$1,000 vertės Lietuvos Laisvės Paskolos bonais.

Sv. Cecilijos Dr-ja, North Side, per A. Mondeiką 5.00

SLA. 322 jaunuolių kuopa, per p. Juliją Berneckytę 20.85

Šios sumos \$10.85 pelnas li-
kęs iš tam tikslui suruosto šo-
kių vakaro, \$10.00 iš kuopos izdo.

SLA. 208 moterų kuopa, per izd. Juzę M. Norkienę 25.00

Chicagos Lietuvių Moterų Klubas 200.00

Šita auka kablegrama išsiųsta sušelpimui ilniaus lietuvių moterų ir vaikų. Tai yra pelnas klubo suruosto korta-

vimo vakaro.

Brighton Park Progresyvių Dr-jų 15.15

Roselandiečių parengimas 6.00

Šias dvi aukas Konsulatui pristatė "Vilnies" redaktorius, p. L. Pruseika.

Amerikos Lietuvių Dukterų Dr-ja, per sekr. Helen Fahy 10.00

Dayton, Ohio. SLA. 105 kuopa 15.00

J. A. Urbonas 5.00

Dr. G. I. Bložis 2.00

Smulkesnėm aukom 8.00

Po \$1.00: M. Paupuras, Ig. Gužauskas, J. Sakalas, F. Ma-
jauskas, Ag. Kavaliauskienė,
A. Vilimaitis; po 50c: K. Zna-
menskas, A. Melašienė, V. Adomaitis, K. Paulauskas.

Šią \$30.00 sudėtinę auką Konsulatui prisiuntė Daytonietis J. A. Urbonas.

Los Angeles, Calif.: Lietuvių Laisvės Klubas 10.00

Paviėnių klubo narių au-
kota 5.00

Šias Californiečių aukas

Konsulatui prisiuntė p. K. niečiai nieko negauna pirkti. Lubinas. Jų padėtis tikrai bloga.

Viso aukų \$2,177.00

Už visas aukas Konsulatas nuoširdžiai dėkoja savo ir vilniečių vardu. Visos šios ir kitos aukos Lietuvon išsiųstos be jokių išskaitų. Kiekvienas Konsulatui pristatytas centas eina Lietuvon ir tenka vilniečiams.

LIETUVOS KONSULATAS
100 E. Bellevue Place
Chicago, Illinois.

Pačiupo Moterį

Vokiečių sargybiniai pačiupo moteriškę iš Seinų krašto, nešančią žaisis Lietuvon. Žaisis atėmė, o moterį apmušė. Vokiečiai neblogai moka už javus, bet už markes sei-

Debesėlis...

Pilkas debesėlis plaukia
Per dangaus gelmes,
Į slaptąją žydrą tolių —
Į šiltas žemes.

Ten jis savo lengvą naštą,
Maloniai pames
Į plačių juodųjų jurų
Mėlynas gelmes.

Ei, pasveikink, debesėli,
Debesių versmes,
Tas gilybes, tas platybes;
Gyvas, neramias.

— M. Vaitkus.

Skaitykite "Sandarą"

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

FRANK VIZGARD, Sav.

International Wine AND Liquor Company

PAS LIETUVIUS VISUOMET YRA

GERIAUSIA PIRKTI.

6246 S. California Ave. Republic 1539

LINKSMŲ KALĖDŲ Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Lietuviams

Turner Brothers

"THE QUALITY STORE FOR MEN"

Žinoma Lietuviams Vyrų Rubų Krautuvė KAMPAS HALSTED IR ROOSEVELT RD.

Lietuva Perima Mokslo Įstaigas Vilniuje

Dabar Vilniuje bus šešios valstybinės gimnazijos, kurių dviejose dėstomąjį kalbą bus lietuvių, o keturiose — lenkų, ir dvi progimnazijos, kurių viena Vilniuje su dėstomąja gudų kalba, o antra Naujojoje Vilnijoje su dėstomąja lenkų kalba.

Jau atsikėlė ir pradeda darbą Pedagoginis Institutas. Prie Pedagoginio Instituto veiks lietuvių ir lenkų kalbomis ban domosios pradžios mokyklos. Prie jo taip pat yra prijungti paskutinis buvusio Pedagoginio kurso ir paskutinė buvusio Pedagoginio licejaus klasė.

Triborough tiltas New Yorko buvo atidarytas 1936 metais ir kainavo \$65,000,000.

Skaitykite "Sandarą"

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir Linkiu Laimingų Naujų Metų.

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO. JOSEPH JOZAITIS, Sav.

Aukštos Rūšies Rakandai, Karpetai, Pečiai, Elektrikiniai Refrigeratoriai ir Radios.

3410-12 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų NAUJŲ METŲ

Reo Packing Co.

N. PO CZULP
President

4538 S. Marshfield Ave. Yards 6040

J. KALEDINSKAS

A. LAPENAS

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA

NUOSIRDZIAI SVEIKINAME MUSŲ KOSTUMERIUS, PRIETELIUS IR VISUS LIETUVIUS LINKĖDAMI DAUG LAIMĖS IR DZIAUGSMO TAMISTŲ GYVENIME.

ADVANCE FURNITURE CO. INC.

2536-40 West 63rd Street

Tel. Hemlock 8400

Chicago, Illinois

A. LUCKUS

J. MISKUS

MERRY CHRISTMAS TO ALL

Lai šios Kalėdų šventės buna kuolinksmiausias visiems Amerikos lietuviams.

Savo kostumeriams, draugams ir visai Sandariečių šeimynai siunčiame sirdingus Linkėjimus.

M. Narvid Bakery

2424 West 69th St. Chicago, Ill.

Gamta Ir Senobynis Lietuvio Tikejimas

Kalėdų arba žiemos šventės turėjo didelės reikšmės ir senovės lietuviams. Daugelis papročių, kurių prisilaikydavo mūsų protėviai užsiliko iki šių dienų. Tikrenybė dabar mes švenčiam Kalėdas ne tiek moderninė, krikščioniškoji dvasioj, kiek pirmykščioj.

Daug sykių jau buvo minėta, jog Kalėdos, tai saulės šventė. Kad suprasti jos dvasią, reikia nuodugniau pažvelgti į prabėgusius amžius, į tą laikotarpį, kuomet lietuviai garbino gamtą ir jos apsioreikimus.

Saulė, žvaigždės, medžiai, kalnai ir upės buvo jiems tarytum gyvi daiktai. Lietuvis jautė prisirišimą prie medžių ir net miško gyvūnų. Didžiausioj pagarboj buvo laikomi briedžiai, gražiausi girių kajanai.

Jie teikė ypatingą pagarbą briedžiams, kaipo dievų tarnams, taip pat ir Praetorius sako juos laikius per šventus ir tam tikrai grioše saugojus. Tauras gi—žiobris, kaip mum praneša Jucevičius, padavimuose esąs virtęs kaip ir Lietuvos "patronu," ir jo odos gabalėliai amuletams prieš karo mirtį buvę vartojami. Prietaruose turima išlikusių ir šuns gerbimo palaikų; iš jų staigimo dar šiandien bet kur Lietuvoj spėjama apie visokias nelaimes, gaisrą, mirtį, badą ir t.t. Vilkai ir kiškiai šioki ar tokiu pasirodymu taip pat, senuoju tikėjimu, turėję galios žmogui ateitį nulemti. Apie nelemtą kiškį, Mindaugui kelią perbėgusi, pasakoja dar Volyniaus kronika. Balti arkliai, ožiai ir kt. buvę parenkamų aukoms, matyti, kaipo daugiau derą tai lietai. Apie šerno pavidalo seitus, amuletus, kalba dar Tacitas.

Ypačiai plačiai įvairiausiem lėmimam, burimam ir kerėjimam derėjo lietuvių tarpe (paukščiai, kurie dėl to, į jų slaptąją galią atsižvelgiant, buvo irgi didelės pagarbos igiję. Dusburg'as, kaip matėme, dargi dievinamais juos stato. Praetorius, berods, irgi liudija prusus taip pat ir pelėdas per šventas laikius. Dažniausiai tačiau jais burdavo ateitį, kuriam tikslui Lietuvoj rasdavėsi ir ypatingų burtininkų žinovų, kuriuos Praetorius taria vadinusius "lekutonei," arba "pauksztucei.

Bet tarp visų gyvių, kaip kad tarp augalų medžiai, Lietuvoj plačiausiai ir didžiausiai gerbiami buvo žalčiai. Juos, kad ir bendri, mimi įvairūs rašytojai, kuriems toks garbinimas ypatingai kritęs buvo į akį. Pasak Praetoriaus, kuris išdalies pats buvo apsi-tyręs, išdalies naudojosi čia Bretkuno žiniomis, žaltį laikęs kiekvienas lietuvis savo namuose. Neturtingieji gi paprašydavę tam tikrų burtininkų—"žaltonių", kurie įvesdindavę žaltį namuosna tam tikru ritualu; paprastai kerėtojų jam buvo taisoma tam tikra gužta, "migis," kurį taip pat "pašventindavę" burtininkas.— Žaltys tuo būdu tapdavęs visų namų saugotojas—globėjas, čia pat ir maitinamas, gi tam tikru metu laiku, kaip muma

praneša Jonas Malecius, jis buvęs dargi kviečiamas ypatinga ceremonija į stalą prie valgių ir, jo elgimuisį sekant, tuomet burta—lemta visiems einantiems metams namų ateitis.

Ir šiaip jau, ne namuose, žalčiai ypatinga šventenybė rodėsi.

Vyskupas M. Valančius, savo "Žemaičių vyskupystėj" aprašydamas žemaičių atsiver timą XVI amžiaus pabaigoj nuo katalikų tikėjimo, apie žalčius dar taip nusako: "apent užaugina sava namusi žaltius ir gyvates už dievaitius paskaitytas—kaukoles žalčių ir krames gyvatių praurbinusis ir ant siula pavierusis, nešioję ant kaklais savo, vildamos, jog tokie rožančiai apgys juos nuo ligų ir turtus padaugis."

Dvasios—Klajunai

Kaip ir medžių, gyvių kultas rišosi su vėlių kultu. Lietuvių tikima buvo vėles netik medžiuosna, bet ir gyvuliuosna, paukščiuosna pereinant. Turime, be to, lietuvių folklore nemaža žmonių pasivertimo gyvuliais ar pauščiais pavyzdžių. Dar XIII a. kronikinnikas Kadlubek'as kalbėdamas apie jotvingius, yra paminėjęs visai giminei bendrą tikėjimą, kuriuo mirusių vėles pereiną į naujai gimstančius,

prakilnių vėlionių į prakilniuosius, t.y. tarytum tobulėją, arba pereiną į gyvulius ir tuo būdu dar daugiau žvėrėją.

To tikėjimo paaikškinimui pravers čia paminėti kad ir Jucevičiaus surinktieji žemaičių padavimai, kuriuose, berods, jau yra atsiliespus, kaip išdalies gal ir Kadlubek'o interpelacijoj, krikščionių baudžiamosios moralės įtaka.— "Pasakos apie vadinamuosius pasivertimus—sako Jucevičius—lietuvių tarpe yra labai prasiplatine. Kiekvienas žvėris, kiekvie-

verstas kitokiu gyviu, idant savo nusikaltimą atgailėtų. Bet ne vienintelė tataj buvus priežastis, žmogų žvėrių gyvūnų sprendžiant; karšta meilė, gailestis—brangių asmenų nustojus, ligos, kančios ir kt., dažnai buvę priežastys, dėl kurių dievai, pasigailėję žmonių skurdo, paversdavę juos kitomis esybėmis". Ypatinga dar, jogei tas parėjimas ar pavirtimas savotiškai derinęsis su žmogaus ir gyvio pobūdžiu: dainų mergelės virsta antelėmis, gegelėmis, bernėliai—sakalėliais, marių narūnėliais ir t.t.

Jucevičius teikia visą padavimų eilę, kur darbštus ir linksmas, bet nelaimingas, artojas virsta vyturiu, plepė moteris—krykštančia blezdinga, smalsus ir neklusnus žmogus—starkum—gandru ir t.t. Suprantama, jog tokia pažiūra pati savaime sprendžiasi savotišką, atsargų ar pagarbos pilną, santykį žmogaus su kiekvienu gamtos gyviu.

Kaip medžius, miškus ar gyvulius, tolygia dvasia lietuviai gerbė saulę, mėnesį, žvaigždes, vėjus ir t.t. Didžiausio įspūdžio pirminei psichikai, kaip

visur, čia darė, žinoma, žaibas su griausmu ir perkuno kultas, sprendžiant iš daugybės liudymų, buvo visuotinąj Lietuvoj paplitęs. Tatai buvus bene pikčiausia, rusti, baudžiamoji gamtos jėga, kurios maldavimui, malonės igijimui, rasi, daugiausiai pastangų ir aukų dėta.

Meilesnė ir maloninga atrodė saulė. Rupestringa dangaus šeiminnikė, kuri, anot dainos žodžių, užtekėjus apeina aplinkui dangų ir skaito ar vi-

Skaitykite "Sandarą"

LINKSMŲ KALĖDŲ HOLIDAY CHEER

KALĖDOS YRA TAIKOS, BROLYBES IR DRAUGISKUMO SVENTĖ. AMERIKOS LIETUVIAMS TEBUNA JOS TAUTINES VIE- NYBES SIMBOLIŲ.

Dr. K. Drangelis
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

M. BERTASH MEAT MARKET

3239 S. Halsted St. Tel. VICTory 2031-32
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikinam Visus Chicagos Lietuvius Kalėdų Šventėse ir Linkim, Kad Jos Butų Kuolinksmausios.

D. PIVARUNAS

Piwaronas Baking Co.

4622 SO. MARSHFIELD AVE
CHICAGO, ILLINOIS

KEPĖJAI LAIMĖTOJŲ DUONOS - "The Winner"

Pripažinta Chicagos Kepėjų Kaip Geriausia BALTA DUONA. Taip Pat Kepam Ruginę - Lietuvišką Duoną

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Prezidentas JUSTINAS MACKEVIČIUS

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue Chicago, Ill.

Didžiausia Lietuvių Finansinė Įstaiga Kurios Turtas Siekia Virš Keturių Milijonų Dolerių.

Christmas 1939
LINKSMŲ KALĖDŲ
Sveikinu Visus Chicagos Lietuvius Kalėdų Šventėse ir Linkiu, kad jos būtų Kuolinksmausios.
DR. S. BIEŽIS
2201 W. Cermak Road
Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Sveikinu visus savo draugus mokinius, jų tėvus, rėmėjus ir visus lietuvius su Kalėdų Šventėmis ir linkiu laimingų Naujų Metų.

A. ANDRIEVAS
Sokių Mokytojas
814 W. 33rd Street
Tel. Calumet 6191

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Šių Kalėdų Švenčių proga sveikinu visus savo kostumerius, draugus ir visus lietuvius ir linkiu Laimingų Naujų Metų.

V. P. PIERZYNSKI
GENERAL INSURANCE
4559 So. Paulina Street Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Sveikinu visus savo pacientus, draugus ir visus Chicagos lietuvius Kalėdų Šventėse

DR. J. PAUKŠTIS
DENTISTAS
4204 Archer Avenue Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir Linkiu Laimingų Naujų Metų.

ARCHER MARKET
JOHN WAIÐZUNAS, Sav.
4214 Archer Ave. Chicago, Illinois

So. Boston, Mass.

Sandaros 7. Kuopos Metinis Susirinkimas

Susirinkimas įvyko gruodžio 10a. savame Kliube. Narių j susirinkimą atsilankė pusėtinai skaitlius, bet kaip j metinį susirinkimą turėjo būti daugiau; kaltinti galima blogą orą, nes buvo šalta ir lijo.

Kadangi tą dieną pripuolė r kuopos valdybos rinkimai 1940 metams, todėl valdybos nariai išdave savo darbuotės atskaitas už praėjusius metus. Toliau sekė valdybos rinkimai. Pirmininku tapo išrinktas nuosirdus Sandaros darbuotojas ir senas kuopos pirmininkas S. Yuokubauskas; Vice pirm. P. Yankus; Finansų rašt. J. Lekys, užrašų rašt. J. Arlauskas, išdininkas J. Kruopas. Taigi ir vėl visa kuopos valdyba dėl ateiinančių metų susideda iš gabijų ir prityrusių Sandaros darbuotojų. Galima tikėtis gerų pasekmių, kaip ir praityje. Dirbkite broliai, ir mes pagelbėsime! Paskiau buvo renkamas komitetas businiams šokiams, kurie įvyksta Kalėdų vakare Lietuvių svetainėje, So. Bostone.

Taigi gerbiamieji Bostono ir apilinkės lietuviai, nepamirškite Kalėdų vakare atsilankyti j Sandaros šokius ir užbaigti Kalėdas linksmai.

Reporteris.

Iš Dailės ir Dramos Draugijos "Gabijos" Darbuotės

Gabijos Choras po dalyvavimo Lietuvių Dienoje Pasaulinėje Parodoje buvo lig ir pertrauką padaręs. Bet orui atšalus ir vėl pradėjo veikti, praktikai įvyksta kas penktadienio vakare Sandaros svetainėje. Po vadovystė Jono Dirvelio. Po praktikų jaunimas gali linksmai pasišokti lietuviškų šokių.

Kadangi Gabija turi daug naujų dainų, tai ateinančių mėnesį rengia duoti Bostoniečiams Koncertą ir komediją—"Pasaulis be Moterų" (Bajoro parašyta). Minėtas veikalas pirmą sykį bus statomas Bostone. Todėl Gabijos lošėjų grupė atydziai rengiasi prie sulošimo minėtos komedijos. Veikalas

yra gana juokingas, tai publiškai bus gardaus juoko. "Pasaulis be Moterų" netaip jau geras, kaip vyrai įsivaizduoja. Prie progos Gabija prašo riu geros valios lietuvių tėvų, kad paragintų savo vaikus eiti prie Gabijos pasimokinti nusų kalbos ir dainų.

Kadangi mūsų liaudies daina daug pagelbėjo išlaikyti lietuvių carizmo ir lenkamozono laikais, tai tą patį padarys ir dabartiniais laikais. Daina tik gali sustiprinti mūsų tautinę sąmonę. Čionai jum niekas nekainuos, nes Gabija apmoka mokytojai ir suteikia gaidas lavinimuisi dykai. Todėl pasinaudokite proga.

Gabija turėjo linksmių pranaogą gruodžio 2, penktadienio vakare Sandaros svetainėje. Taipgi pribuvo ir Kalėdų dėčukas, kuris apdovanojo Gabijiečius ir jų draugus.

—E. Kesler.

NORWOOD, MASS.

iauri Aiškintojai Plačių Nesąmonių

Gruodžio 10, 1939 L.P. svetainėje įvyko socialistų prakalbės ir vakarienė. Kalbėjo "Naujosios Gadyinės" redaktorius Stilson. Buvo manoma kalbėti dviems perskyrimais, bet baigėsi su vienu. Tur but dėl to kad svetainė buvo apytuščia.

Kalbėtojas nieko naujesnio nepasakė. Labai stebėjosi susibroliavimu Stalino su Hitleriu. Žinoma, prie progos paneigė ir lietuviškų Stalino pakekėjus. Beabejonės, šiandien gal stebisi ir komunistai iš to-

kios Stalino akcijos, nes jau ir jie pradėjo dainuoti "Lietuva Tėvynė Musų".

Čia yra geras pavyzdys viems, kurie dėjo raudonus kaklaraiščius, kurie reiškia raudoną vėliavą, revoliuciją, kraują, darbininkų rojų, socializmą ir panašiai. Kam stebėtis iš Stalino, Hitlerio, Mussolinio? Jie visi socialistai; jie visi aštrina peilius, kad lengviau draugus išnerti iš raudono kaklaraiščio ir pasiūsti j rojų.

Mums sandariečiams nėra iš ko stebėtis, nes mes per laikus sakėm, kad bolsėvizmas yra tas pats ka ir fašizmas arba nacizmas, kur nėra demokratijos, pilietinių teisių, nei žmoniškumo. Norwodo randonspalviai negalėjo užmiršti kaip prieš 15 metus turėjome diskusijas nežiurint kiek vardų jie šiandien turi aš jų neatskiriui. Kuor/At mes sakėm, kad netikėkim j revoliuciją, bet j evoliuciją, t.y. mokslą, nes tik per mokslą ir demokratiją galima patobulinti gyvenimo sąlygas. Dabartiniai socialistai ir komunistai mumis pavadino kvailiais.

Aišku, normalus žmogus už minties išsireiškimą kvailiu nevadins. Toms pačioms akims pažvelgus per tą laikotarpį, mes buvom vadinami kvailiai, fašistai, buržuazijos juodegos ir kitoki, bet pasvėrus faktus tai nelieka nieko sakyti, kaip: atsiimkite sau purvus, kuriuos kitiems metėte.

J. M. Pečiulis

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

DR. A. L. GRAIČUNAS

PHYSICIAN AND SURGEON

3312 So. Halsted St

Phone Yards 1484

J. A. KRUKAS

M. T. KEZES

S. J. KRUKAS

VARDAN

PEOPLES FURNITURE KOMPANIJOS DARBININKŲ ORGANIZACIJOS SVEIKINAME MUSŲ KOSTUMERIUS, PRIETELIUS IR RĖMĖJUS SU

KALEDŲ ŠVENTĖM

VELIDAMI GEROS SVEIKATOS IR MALONAUS GYVENIMO TURINT PATOGIAS NAMŲ REIKMENIS.

4179-83 Archer Avenue

Tel. Lafayette 3171

CHICAGO, ILLINOIS

Žodžiai Ir Žodynai

Kiek žodžių tamsta vartoji kasdieniniame gyvenime? Sako, kad paprastame gyvenime žmogus gali lengvai apsieiti su 800 ligi 1,000 žodžių. Ar taip tikrai yra — nežinome, nebandėme patikrinti.

Anksčiausiai pasaulyje išleistas žodynas buvo kinų kalbos. Pirmasis anglų žodynas buvo Samuelio Johnsono paruoštas 1755 metais. Jame buvo 15,000 žodžių, vadinasi j jį pateko ne visi anglų žodžiai, nes kur kas prieš Johnsoną gyvenęs anglų poetas Šekspyras savo kuriniuose vartojo apie 25,000 žodžių. Tai, sako, buvęs žodingiausias anglų rašytojas.

Šiandien angļai jau turi išleidę savo kalbos žodyną, va-

dinamąjį "Oxford Dictionary" — "Oksfordo Žodyną", kuriame išaiškinti ir apibudinti 600-000 žodžių.

Didžiausias žodyno darbas yra pradėtas Brazilijoje dėl portugalų kalbos žodyno. Darbas buvo pradėtas prieš 30 m. Žodyną ruošia tam tikra Brazilijos Mokslo ir Literatūros Akademija. Jį lig šiol dar nebaigė apibudinti žodžius, kurie prasideda raide "A".

Turint galvoje tai, kad žodyno ruošimas yra tikrai milžiniškas darbas, netenka stebėtis, kad ir lietuvių kalbos žodynas, kurį pradėjo mūsų didis kalbininkas Buga, dar nėra baigtas. — "Sp." —

Kaip Pakruojaus Areštinės Kalinys su Prižiūrėtoju Ėjo į Vestuves

Pakruojaus areštinėje atliko vieno mėnesio arešto bausmę pil. J. Aliukevičius. Aliukevičiui atliekant bausmę kėlė vestuves jo brolis Alfonsas Aliukevičius.

J. Aliukevičius nori nueiti j brolio vestuves, bet kaip iš-

aisi. Tai jis prašo areštinės prievaižda J. Kavaliauską, kad išleistų jį j brolio vestuves.

Kavaliauskas sako, kaip aštave vieną leisiu, tu kalinys, kad eisim, tai eisim abu. Ir Aliukevičius su areštinės prievaižda Kavaliausku išėjo j vestuves.

Del to nieko blogo nebutų atsitikę, jeigu kalinys Aliukevičius vestuvėse nebutų susimušęs. Tose muštynėse nukentėjęs pilietis iškėlė J. Aliukevičiui bylą.

Aliukevičius ginasi, sako,

atsiprašau, aš tada kalėjime sėdėjau ir negalėjau nei vestuvėse nei muštynėse dalyvauti.

Tačiau beaiškinant šį dalyką, iškilo aikštėn, kad Aliukevičius iš tikrųjų buvo vestuvėse, o nueiti j vestuves jį leido areštinės prievaižda Kavaliauskas.

Kavaliauskas patrauktas tie on už valdžios pasisavinimą.

Pirmutiniai elektriniai gatvekariai buvo įvesti Baltimorėje 1885.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Linkime Linksmy Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Visiems Musų Draugams, Kostumeriams

ir Pažįstamiems.

J. W. ZACHAREWICH

903 West 33rd St.

Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS BEI KOSTUMERIUS

ZIEMOS ŠVENTEŠE—KALEDOSE

NEW CITY FURNITURE MART

1654-56 West 47th St., Chicago, Ill.

WILLIAM KOSMOWSKI, Pres.

WILLIAM BAZAR, Vice-Pres.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir Linkiu Laimingų Naujų Metų.

C. P. SUROMSKIS & CO.

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Šių Kalėdų švenčių Proga Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius ir Linkiu Laimingų Naujų Metų.

JOE. A. RIZGEN

AUKSINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVE

3249 So. Halsted Street

Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

DISTRICT INN

ANNA RUDMAN, Sav.

3440 S. Morgan St.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Linksmų Kalėdų švenčių

Visiem Musų Kostumeriam

ir Visiems Tautiečiams.

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Linksmy Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Visiems Musų Draugams, Kostumeriams

ir Pažįstamiems.

JUOZAS KRIVICKAS

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVES, Sav.

3300 So. Union Ave.

Phone Yards 5976

LINKSMŲ KALĖDŲ

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS BEI KOSTUMERIUS

ZIEMOS ŠVENTEŠE—KALEDOSE

Milda Auto Sales

DOMINIKAS KURAITIS, Sav.

806 West 31st St.

Chicago, Ill.

Vilnius Vytauto Laikais

Ką Kryžiuočių Atstovas Kyburtas Patyrė Apie Lietuvą ir Vytautą

Idomus Aprašymas Lietuvos Gyvenimo Pabaigoj XIV Šimt.

Nuo 1392 m. kryžiuočių žygiai į Lietuvą padažnėjo. 1393 m. buvo užpultas Gardinas. 1394 m. kryžiuočiai sunaikino daug sričių prie Nemuno ir, be to, sudegino Naugarduką, Lydą, Merkinę ir kt. 1395 m. jie buvo užpuolę Vilnių. Tačiau po dviejų mėnesių, nieko nepesę, turėjo pasitraukti.

Vytautas tuo laiku buvo užimtas Smolensko ir kitais Rytų Lietuvos reikalais, kuriuos baigė tvarkyti tik 1396 m. Grižęs į Lietuvą, jis buvo pradėjęs rinkti didelę naują kariuomenę atsilyginti kryžiuočiams. Bet jo darbą sulaukė atbėgęs iš Aukso Ordos totorių chanas Tochtomišas, išvytas vyriausiojo chano Timuro, kitaip vadinamo Tamerlano. Tochtomišas prašė Vytautą padėti atgauti prarastą sostą, o jis jam padėsiąs nukariauti Maskvos kunigaikštystę ir pasidaryti galingu Europos valdovu.

Vytautui Tochtomišo planas patiko. Ir jis, užuot rengsis į karą su kryžiuočiais, pasiūlė jiems taiką. Kryžiuočiai, staugi užklupti tokio pasiūlymo, padiktavo Vytautui labai sunkias taikos sąlygas. Vytautas šias sąlygas atmetė ir kartu ordiną paprašė sustatyti naujas ir atsistų delegaciją į Vilnių derėtis. 1397 m. birželio mėn. ordinas pasiuntė Vytauto prašomą delegaciją, kurios pirmininku atsiminimų santrauką apie Lietuvą ištiesai čia paduodame.

Plaukdama Nemunu, kryžiuočių delegacija, kurios pirmininku buvo grovas Kyburtas, pirmiausia sustojo Kaune. Kaunas, sako Kyburtas, buvo valdomas kažkokio Vytauto skirto bajoro. Valdytojas kryžiuočių delegaciją priėmęs šiltais ir nuosirdžiais. Kaune delegacija turėjusi gyventi keletą dienų, kol buvo gautas iš Vytauto leidimas įvažiuoti į Vilnių. Delegacija buvo apgyvendinta ne miesto centre, kuriame buvo pilis ir tvirtovė, bet priemiesty, kitoj upės pusėj. Kyburtas pasakoja, kad jis keletą kartų prašėsi būti pily svečiu, bet kiekvieną sykį jam būvė neįgiamai atsakyta.

Tačiau, sako Kyburtas, per daug nenusiminiau, nes pilies viršutinę pusę iš savo gyvenamosios vietos puikiai galėjau matyti, kadangi skyrė tik upė. Kyburtas per kambario langą matęs ir kariuomenės stovyklą, kurioje buvo kavalerija ir pėstininkai. Kavalerija buvo sudaryta iš kelių dalių, įvairiai aprengtų ir ginkluotų.

Ji buvo skirstoma į sungiją kariai. Tačiau duoda ir prieir lengvąją kavaleriją. Sunkio-kaištų, esą, daugumas lietuvių sios kavalerijos kariai būvė tinginiai ir mėgstą išsigerti, o žilkti į geležinius šarvus, o usai daugiau darbštesni ir ne šengvosios—ginkluoti tik ieti-girtuokliai (ar tik gr. Kyburznis. Pėstininkų buvo nedidelis dalinys, suformuotas iš pagyvenusių karių. Aprengti jie buvo apsiaustais, turinčiais įvairių spalvų kapišonus. Tos gulos viršinku būvo ir mokyzną prižiūrėjo Vytauto paskirtas karininkas.

Birželio 22 d. Kyburtas su savo delegacija, Vytauto valdininko lydimas, išvyko iš Kauno į Vilnių. Prie miesto vartų delegacija buvo sutikta Vilniaus vietininko, Montvydo, dalyvaujant aukštesniems kariam ir civiliams valdininkams. Jų lydimas, nuyko į mažosios pilies rumus, prie kurių jau laukė rumų dvariškiai, laikydami ant auksinio padėklo duoną, druską ir midaus taure. Ir čia Kyburtas su savo palydovais nuyko į katedrą, kurioje visa delegacija buvo apslakstyta švestu vandeniu ir duota pabučiuoti kryžius. Po to delegaciją apgyvendino prie Neries mediniam name.

Kadangi tuo metu Vytauto nebuvo namuose, tai delegacija turėjo užtektinai laiko apžiūrėti Vilnių ir arčiau susipažinti su aukštesniais miesto asmenimis.

Toliau Kyburtas aprašo nakties pokylį, surengtą kryžiuočių delegacijos garbei vietininko Montvydo, jo vasaros rezidencijoj, Lukiškiuose. Pokylis buvo dideliame kambary. Svečiai sėdėjo prie apvalaus stalo, apšviesto vaškinėmis žvakėmis. Svečius linksmino muzika ir choro dainos. Delegacijos nariams buvo didelė staugmena, kad prie stalo vietos nebuvo suskirstytos pagal rangą, kiekvienas sėdo, kur norėjo. Tik dabar jie suprato, kad Lietuvoj visi lygūs.

Toliau Kyburtas savo dienorašty pasakoja, kad Vilniuj ir jo priemiesčiuose būvė daug pastatyta įvairių dievų garbei pagonių šventyklų. Antokolio šventajame šile būvo pastatyta didelė murinė šventykla. Už Vilniaus priemiesčių tėsėsi didelį miško masyvai, kuriuose būvo įrengti bajorų žvėrynai ir medžioklės namai.

Grovas Kyburtas taip pat pasisako ir apie Vilniaus miesto sustiprinimus. Vilniuj, jo žodžiams, tada būvė 25 tukstančiai gyventojų ir 6000 kariuomenės įgula. Gyventojus tautybėmis jis skirsto į lietuvius ir rusus. Daugiausia jis reiškia simpatijos lietuviams, kaip katalikams. Lietuviai, sako jis, išviršiniai atrodo stambūs, gražūs ir patrauklus, o rusai vidutinio ugio ir rudi. Lietuviai protiniu atžvilgiu aukščiau pakilę, negu rusai. Lietuviai teisingi, dorj ir geri

Kyburtas, buvo taip pat didelė, o sienos išmuštos rytų pusėj melynos spavos apsiaustrastų kilimais.

Salės viduryj didelis stalas, padengtas irgi brangių kilimu. Ant stalo būvo padėtas paaukuotas kryžius, didžiojo kunigaikščio vainikas, kardas ir auksinis skipetras. Kada atvyko delegacija, Vytautas jau būvo salėj. Jis būvo apšvilkęs geltono šilko liemene, užsegta iki smakro auksinėmis žilpomis; kelnes vilkėjo rožinpalves; kojos apautos odiniais raudonais batais, prie kurių būvo prisegti auksiniai pentinai. Po liemene Vytautas būvo susijuošęs brangių diržu, išsiutu auksu, iš po kurio būvo matyti durklo rankena, pašuota brangiais akmenimis.

Rankose jie laikė žvilgančio plieno ginklą-dalgiakirvį, nusagstyta sidabru. Kyburtas su delegacijos nariais įžengė į turtingai išpuoštą audijencijų alę, kurios viduryj būvo padarytas ir avietinės spalvos kilimu padengtas paaukštinimas, ant kurio stovėjo auksinė kėdė, nusagstyta brangiais akmenimis. Toje kėdėje sėdėjo Vytautas. Sosto šonuose stovėjo du pažai, baltais drabužiais apšvilkę. Užpakaly sosto sėdėjo Vytauto didikai ir senatoriai. Prisiartinusi prie sosto, delegacija nusilenkė Vytautui. Jis taip pat jai atsakė nusilenkimu.

Čia Kyburtas įteikė Vytautui asmenišką vyriausiojo kryžiuočių magistro laišką. Si audiencia truko tik keletą minučių; joje būvo pasitenkinta tarpusaviu pasisveikinimu bei linėjimais, laiško iteikimu ir pasiteiravimais apie sveikatą. Po jos sekė privati audiencia kuri vyko diplomatinės kanceliarijos salėj. Ši salė, kaip sa-

lyti, veik visai negėres svaigalų ir labai saikingas valgy. Poelgiuose jis būvo tvardus, išdidus ir rimtas, mažai juokėsi, bet kokią žinią, gerą ar blogą, isklaudydavo be jaudinimosi ir šaltai, tačiau savo žmonėms lengvai prieinamas.

Apie jo veiklą delegacijos pirmininkas taip sako: "Vytautas protingas, darbštus ir veiklus; per trumpą, palyginti, laiką jis spėjo sukurti didelę valstybę, praturtinti išdą ir įvseti griežtą tvarką, kuri anksčiau per maistus ir suirutes visai būvo pašlijusi. Jis pats lankydamo net tolimiausias valstybės provincijas, prižiūrėdamo vainiko ir vasalų-kunigaikščių dvarų ukus, iš kurių gaudavo nemažai pelno.

Kada nebuvo karo ar karo žygių, Vytautas gyveno Naualos, arba Senuose Trakuose, juose Trakuose, didžiojoj pilyje stovėjo ant Galvos ežero nedinėj pily. Vilniuj Vytautas būdavo retas svečias. Jei ada ir atvykdavo, tai apsis-

todavo mažam namely ant Neries kranto, o jo palydovai ten pat palapinėse." Taip trumpai atrodo kryžiuočių ordino riterio grovo Konrodo Kyburtu dienoraščio atpasakojimas apie tų laikų Lietuvą ir jos valdovą Vytautą.

Kpt. Tugaudis.

Josiu Pas Mergelę

Už Nemunėlio, už Dunojėlio aukštas dvarelis, tame dvarely puikus bernėlis žirgų balnojo. Ir balnodamas ir žebodamas, žirgų kalbėjo: nešk, žirgeli, mane bernelį už Nemunėlio. Ten pamiškėlėj viena mergelė tugelius piauna, ai ten sustosim, jauną kalbin-

meiliu žodeliu. Aš ją paimsiu už baltų rankų, eidus bučiosiu, ukselio žiedą ant jos pirštelių, jaunas maustysiu.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

J. P. TAVERN
J. POCIUS, Sav.
3313 So. Halsted St.

1939

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

MALELO ELECTRIC COMPANY
P. K. MALELO, Sav.
3336 So. Halsted St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikiname visus savo kostumerius, draugus ir visus lietuvius žiemos švenčių — KALĖDŲ proga ir linkime linksmų ir laimingų Naujų Metų

CHARLES TAVERN
C. Kasiliauskas, Sav.
3364 S. Halsted St.

HAPPIEST HOLIDAY SEASON

ROOSEVELT FURNITURE CO.

Sveikina Visus Savo Kostumerius ir Draugus SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS

MIKAS JOVARAUSKAS ir JONAS BERTULIS
Savininkai
2310 W. Roosevelt Road
CHICAGO, ILL.
Tel. SEEley 8660

LINKSMŲ KALĖDŲ

Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems.

JUSTINAS KULIS
VAISTININKAS
3259 So. Halsted St. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius su šventomis KALĖDOMIS

ANT. ČIURAS
3253 So. Halsted St.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

GREEN VALLEY PRODUCTS
WM. J. KAREIVA, Sav.
4644 S. Paulina St., Chicago — Phone YARds 5350